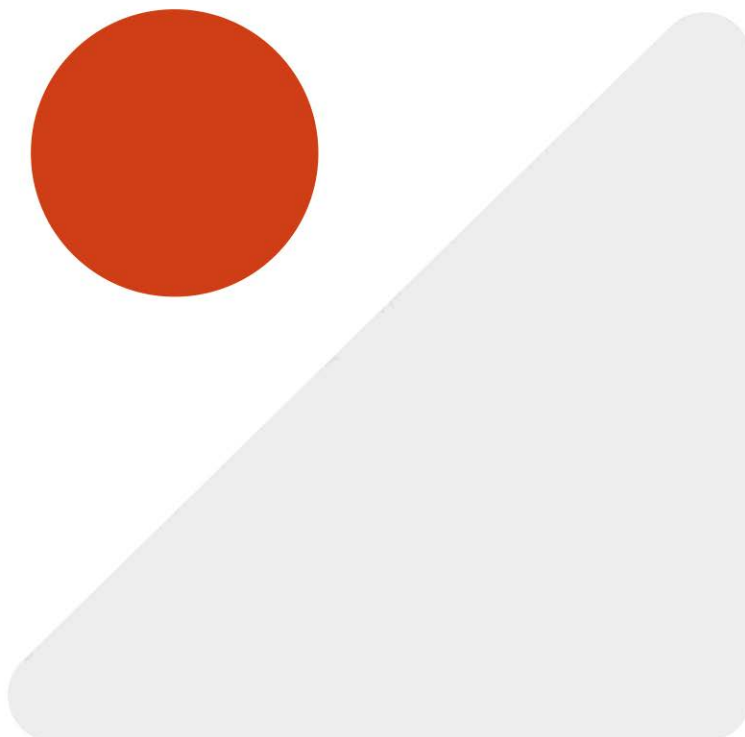
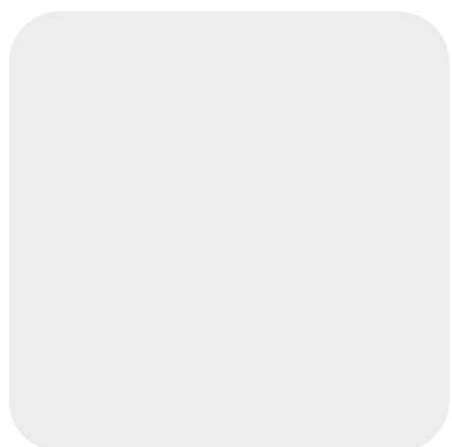
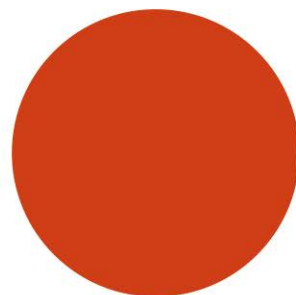
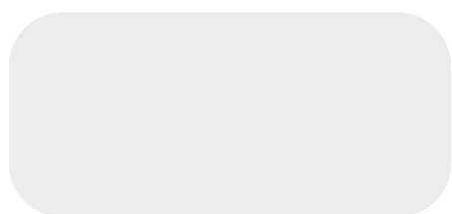
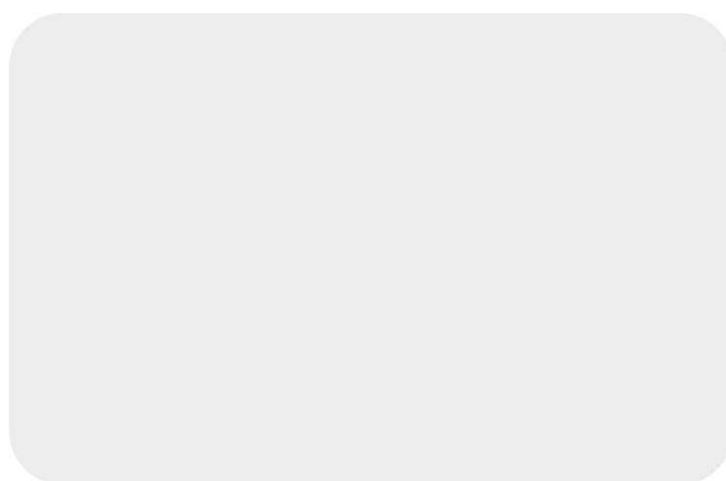

Årsrapport 2018

Årsrapport 2018
Kompetanse Norge

ISBN 000-00-0000-000-0
© Kompetanse Norge 2017
Grafisk produksjon: Kompetanse Norge
Foto forside: Terje Heiestad

Innhold

Innhold	3
1. Leders beretning.....	4
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
3. Årets aktiviteter og resultater	9
3.1 Mål 1: En helhetlig og effektiv kompetansepolitikk	9
3.2 Mål 2: Utvikling og bedre bruk av kompetansen i befolkningen	12
3.3 Mål 3: Styrking av karriereveiledningstjenestene	16
3.4 Mål 4: Forvaltning og utvikling av tilskuddsordninger	18
3.5 Mål 5: Høyere deltakelse blant innvandrere i arbeids- og samfunnsliv	22
3.6 Oppdrag fra KMD på digidel	30
4. Styring og kontroll i virksomheten.....	32
5. Vurdering av framtidsutsikter.....	36
6. Årsregnskap	38
6.1 Ledelseskomentarar	38
6.2 Prinsippnote.....	40
6.2.1 Bevilgningsrapporteringen	40
6.2.2 Artskontorrapporteringen.....	40
6.3 Årsregnskap 2018.....	41
7. Oversikt over foredrag, publiserte artikler og annen formidlingsaktivitet	42
7.1 Foredrag og innlegg 2018	42
7.2 Publiserte artikler 2018	44
7.3 Arrangementer og kurs 2018	45

1. Leders beretning

Omstillinger i arbeidslivet og samfunnet går raskere. Endringene fordrer ny og oppdatert kompetanse. Kompetansepolitikken har fått økende betydning. Dette avspeiles blant annet i regjeringens kompetansereform *Lære hele livet*, inkluderingsdugnaden og integreringsstrategien som er initiert i 2018. Samtidig er kompetansepolitikken sektorovergripende; virkemidler og ansvar er fordelt på alle forvaltningsnivåer. Kompetansepolitikken er sterkt sammenvevd og har mange berøringspunkter med andre politikkkfelt. Debatten om regionreform og oppgaver til de nye folkevalgte regionale nivåene har aktualisert at kompetansepolitikken er fragmentert, og har understreket behovet for å styrke samordningen ytterligere. Alle disse faktorene påvirker Kompetanse Norge, direktoratet for kompetansepolitikk, i svært stor grad.

For å lykkes med å styrke nasjonal samordning og koordinering av kompetansepolitikken, har Kompetanse Norge fått en tydeligere rolle og et større ansvar for å bidra til utvikling av hele bredden i kompetansepolitikken. Både sekretariatet for Kompetansebehovsutvalget og Etter- og videreutdanningsutvalget er lagt til Kompetanse Norge.

Nasjonal kompetansepolitisk strategi (2017-2021) har som mål å bidra til at enkeltmennesker og virksomheter har en kompetanse som gir Norge et konkurransedyktig næringsliv, en effektiv og god offentlig sektor, og gjør at færrest mulig står utenfor arbeidslivet. Kompetanse Norge jobber langs de tre hovedinnsatsområdene i strategien: Gode valg for den enkelte og for samfunnet, læring i arbeidslivet og god bruk av kompetanse og styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet. Vi understøtter arbeidet i Kompetansepolitisk råd og bidrar til å legge et solid grunnlag for regjeringens kompetansereform. Vi ser at digital kompetanse er et stadig viktigere område i kompetansepolitikken. Å styrke den digitale kompetansen i hele befolkningen krever blant annet økt kunnskapsgrunnlag og samspill mellom blant andre partene i arbeidslivet, næringslivet, innovasjonsmiljøer og utdanningsinstitusjoner om fleksible etter- og videreutdanningstilbud. Dette er en prioritert oppgave for oss.

Karriereveiledning blir stadig et viktigere kompetansepolitisk virkemiddel, og et kraftsentrum for karriereveiledning er etablert i Tromsø i tråd med regjeringens beslutning. For å øke tilgangen på karriereveiledning, er arbeidet med en digital karriereveiledningstjeneste i samarbeid med Utdanningsdirektoratet godt i gang. Parallelt pågår det et større arbeid med å styrke kvaliteten og profesjonaliteten i karriereveiledningstjenestene gjennom etablering av et rammeverk for karriereveiledning.

Det er et mål å styrke kompetansen til voksne med svake grunnleggende ferdigheter, svake norsk- og/eller samiskferdigheter og lite formell kompetanse. Å få flere voksne gjennom grunnskole og videregående opplæring er viktig. Arbeidet med å videreutvikle forsøk med modulstrukturerte læreplaner på nivået under videregående opplæring, gjennom Forberedende voksenopplæring (FVO), er derfor høyt prioritert. De første eksamenene i FVO ble gjennomført våren 2018, med over 500 kandidater til skriftlig eksamen i fagene norsk for språklige minoriteter, engelsk og matematikk. Kompetanse Norge har også utviklet digitale kartleggingsverktøy og e-læring til bruk i FVO.

Forsøkene skal pågå helt fram til 2023. Selv om dette er et forsøk, vurderer vi at FVO blir morgendagens voksenopplæring.

Å kvalifisere nyankomne innvandrere slik at flere deltar i arbeids- og samfunnsliv er en sentral målsetting i både kompetanse- og integreringspolitikken. Introduksjonsprogrammet, andre kvalifiseringsordninger og opplæring i norsk og samfunnskunnskap er kjente virkemidler for å nå dette målet. For å skape et mer målrettet og kvalitetsmessig bedre tilbud innenfor introduksjonsprogrammet og andre kvalifiseringsordninger, pågår det et større arbeid med å utforme standardiserte elementer og moduler for kvalifisering av ulike grupper nyankomne innvandrere. For å heve kvaliteten på opplæring i norsk og samfunnskunnskap, er det viktig med kompetansehevende tiltak som er spesielt rettet mot lærere som underviser voksne. En stipendordning for videreutdanning rettet mot lærere som underviser voksne innvandrere i norsk kom på plass i 2018.

Økende krav til gode språkferdigheter i arbeidslivet og samfunnet generelt, bidrar til at voksne innvandrere trenger dokumentasjon på bestått prøve i norsk og samfunnskunnskap, og hvilket språknivå de behersker. Kvaliteten på prøvene og gjennomføringen av prøvene er derfor høyt prioritert. Vi erfarte avvik i prøvegjennomføringen i mai-juni 2018, og har lagt ned en betydelig innsats for å minimere risikoen for at noe lignende skjer igjen. Tilbakemeldingene om prøvegjennomføringen høsten 2018 bekreftet at prøvesteder og kandidater opplevde en tilnærmet feilfri gjennomføring.

Kompetansepolitikken utfordrer den tradisjonelle organiseringen av offentlig sektor og måten samhandling skjer mellom ulike aktører. Det er til illustrasjon et mål å sikre et bedre samspill mellom forskning- og innovasjonsmiljøer, næringsliv og utdanningsinstitusjoner, noe som samtidig gir økt læring. Å lykkes stiller store krav til samordning og koordinering av kompetansepolitikken gjennom effektiv ressursbruk og oppgaveløsning. Omfanget og bredden i oppdrag og oppgaver er i sterk vekst og er i stor grad finansiert ved øremerkede prosjekttildelinger. Driftsbevilgningene speiler derfor i begrenset utstrekning veksten i Kompetanse Norges nye portefølje. Kompetanse Norge gjennomfører likevel effektiviseringstiltak i tråd med effektiviserings- og avbyråkratiseringsreformen. I 2018 kan vi vise til høy grad av mål- og resultatoppgjør på de aller fleste områdene som Kompetanse Norge har ansvar for. Til tross for krevende rammebetingelser, har vi gjennom konstruktivt samarbeid og målrettet innsats bidratt til å samordne, utvikle og iverksette sentrale tiltak innenfor kompetansepolitikken.

Gina Lund
direktør

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Kompetanse Norge og samfunnsoppdraget vårt

Kompetanse Norge sin formelle status ble i tildelingsbrev 2018 endret fra å være et kompetansepolitisk fagorgan til å bli et direktorat for kompetansepolitikk underlagt Kunnskapsdepartementet. Kompetanse Norge mottar også omfattende oppdrag på integreringsfeltet, som i 2018 ble flyttet fra Justis- og beredskapsdepartementet til Kunnskapsdepartementet. I tillegg mottar vi oppdrag knyttet til Digidel fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Kompetansepolitikken er den samlede politikken for utvikling, mobilisering og anvendelse av kompetanse i hele det norske arbeids- og samfunnslivet. Befolkningens kompetanse og hvordan vi klarer å utnytte den er grunnlaget for velferd, verdiskaping og bærekraft. Tilgang på læring gjennom hele livet og på ulike arenaer er en forutsetning for dette. Det overordnede målet for Kompetanse Norge er å bidra til å samordne, styrke og videreutvikle kompetansepolitikken slik at livslang læring blir en realitet.

Kompetanse Norge skal være pådriver, utvikler og forvalter av kompetansepolitikken. Vi leverer råd, analyser og kunnskap som er viktig underlag for politikkutforming, regelverksarbeid og måloppnåelse, initierer forsknings- og evalueringsprosjekter og utarbeider statistikk om voksnes læring. Vi formidler kunnskap om kompetansepolitikk og voksnes læring til offentligheten, bidrar til videreutvikling av realkompetanseordninger, arbeider med utvikling av kvalitet i opplæringstilbudene til voksne og med etter- og videreutdanning for lærere. Vi har ansvar for læreplanen i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, og utarbeider prøver i norsk og samfunnskunnskap og statsborgerprøven. Gjennom vår rolle som systemansvarlig for karriereveiledning på nasjonalt nivå bidrar vi til økt kvalitet i karriereveiledningen. Vi følger opp Nasjonal kompetansepolitisk strategi, og er sekretariat for Kompetansepolitisk råd, Kompetansebehovsutvalget og Etter- og videreutdanningsutvalget. Inntil 1. januar 2019 har vi også vært sekretariat for Fagskolerådet.

Målgruppen for Kompetanse Norge er hele den voksne befolkningen, både de som er i og utenfor utdanningssystemet og de som er i og utenfor arbeidslivet. Målgruppen er differensiert når det gjelder hvor de befinner seg, hvilke behov de har og hvem som har ansvar for å gi dem et tilbud. Tilbudet til voksne må derfor være fleksibelt og tilpasset ulike behov.

Læring i arbeidslivet, opplæringstilbud innenfor frivilligheten og fleksible løsninger for formell og uformell kompetanseheving er avgjørende for å lykkes med kompetansepolitikken. Kompetanse Norge samarbeider derfor med partene i arbeidslivet, flere departementer og direktorater, regionale og kommunale aktører, frivilligheten, næringslivet, klynger og opplærings- og utdanningsinstitusjoner.

Kompetanse Norge har forvaltningsansvaret for tilskuddsordningene til studieforbund, voksenopplæringsorganisasjoner, freds- og menneskerettighetsentre og for Kompetansepluss. Vi forvalter også tilskudd til de fylkesvise partnerskapene for karriereveiledning, til etter- og videreutdanning for lærere i voksenopplæringen og til læremiddelutvikling.

Kompetanse Norge deltar også i internasjonalt samarbeid, i form av nettverk, konferanser, prosjekter og gjennom ivaretagelse av ulike roller. Vi har rollen som National Coordinator for the Implementation of the European Agenda for Adult Learning, hvor vi er en koordinator for voksnes læring inn mot EU. I perioden 2018-2020 er Kompetanse Norge nasjonal koordinator for Nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL). NVL er et program i Nordisk Ministerråd og skal støtte det nordiske samarbeidet for voksnes læring. Vi er National Support Service for Electronic Platform for Adult Learning in Europe (EPALE). EPALE er et EU-initiativ; en flerspråklig fagportal for voksnes læring i Europa.

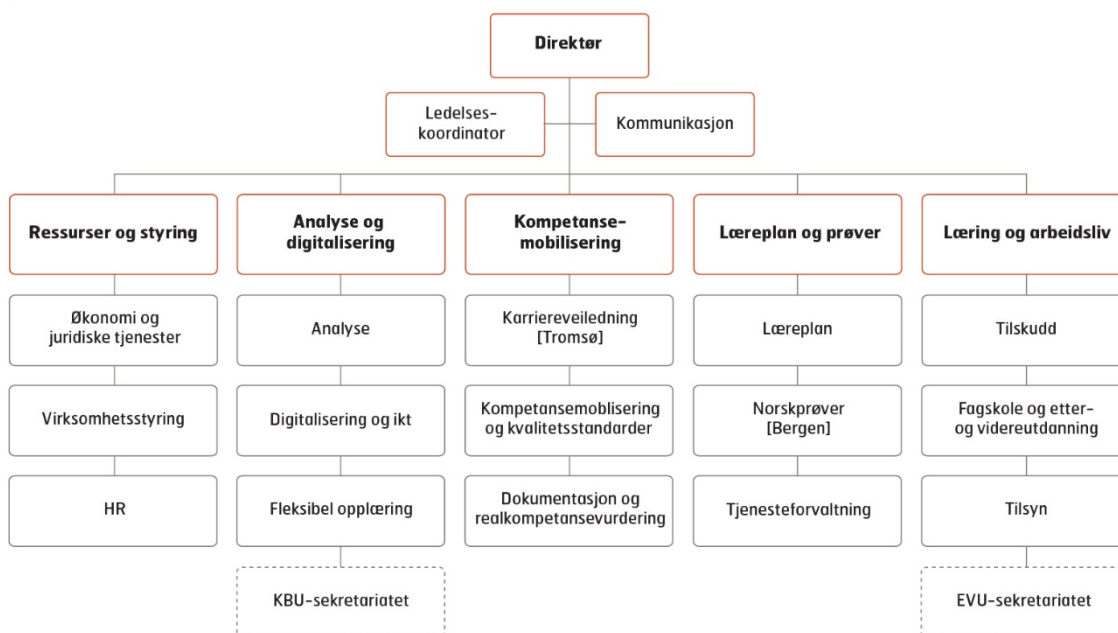
Omtale av organisasjon og ledelse

Kompetanse Norge er lokalisert i Oslo, og har også kontorer i Bergen og Tromsø. Alle lokasjonene ivaretar nasjonale oppgaver. Tromsø, det nyeste kontoret, ble offisielt åpnet av kunnskapsministeren 23. januar 2018.

I 2018 har Kompetanse Norge gjennomført en organisasjonsendring. Formålet med organisasjonsendringen var å styrke organisasjonens rolle som direktorat og gjøre oss bedre i stand til å møte kommende utfordringer og satsingsområder i kompetansepolitikken.

Pr. 31. desember 2018 var det 154 ansatte i Kompetanse Norge, fordelt på 5 avdelinger og 15 seksjoner, kommunikasjonsstab, ledelseskordinator og direktør. Antall ansatte har økt fra 2016 til 2018. Antall produktive årsverk¹ økte fra 96,4 i 2016 til 119,2 i 2017, noe som tilsvarer en økning på nesten 25 prosent på ett år. Fra 2017 til 2018 har antall produktive årsverk økt fra 119,2 i 2017 til 124,2 i 2018, en økning på omlag 4,2 prosent på ett år. Økningen skyldes nye oppdrag med kortsiktig finansiering. Pr. 31. desember 2018 var det 27 midlertidige ansatte i Kompetanse Norge.

¹ DFØs beregningsmodell for årsverk er benyttet, og permisjoner med og uten lønn, sykefravær, timelønne og overtid er ikke medregnet.

Figur 1. Organisasjonskart pr. 31.12.2018

Utvalgte hovedtall

I 2018 disponerte Kompetanse Norge en samlet tildeling på 953,8 mill. kroner, hvorav omlag 688 mill. kroner var tilskuddsmidler på post 60-76. 28 prosent av de samlede tildelingene over post 01-29 var på integreringsfeltet.

Tabell 1. Årlig disponibel bevilgning i tusen kroner og antall produktive årsverk, 2016-2018

	2016	2017	2018
Bevilgning, post 01-29	167 597	229 898	265 827
Bevilgning, post 60-76	658 371	685 071	687 979
Produktive årsverk	96,4	119,2	124,2

3. Årets aktiviteter og resultater

Redegjørelsen for årets aktiviteter og resultater følger målstrukturen i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet og oppdragsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet. Mål 1 til 4 er fra tildelingsbrevet, mens mål 5 er fra oppdragsbrevet. Oppdragene knyttet til etter- og videreutdanningstilbudet for lærere som underviser voksne er omtalt samlet under mål 2. Omtale av oppdrag om Digidel fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, er lagt til slutt i redegjørelsen.

3.1 Mål 1: En helhetlig og effektiv kompetansepolitikk

Overordnet vurdering av prioriteringer, ressursbruk og resultater

Kompetansepolitikken går på tvers av fag og sektorer. Som direktorat for kompetansepolitikk er det et mål å bidra til å samordne og utvikle hele bredden i kompetansepolitikken. I 2018 har vi bidratt til å skape en økt forståelse for betydningen av livslang læring hos beslutningstakere, samarbeidspartnere og i befolkningen gjennom samarbeid, utvikling og formidling av kunnskap på kompetansefeltet.

Synlighet

Kompetanse Norge har som mål å synliggjøre kompetansepolitikken, gjennom å være en kunnskapsbasert, aktiv innspiller og formidler av kompetansepolitikken. Vi gir formidling i media av Kompetanse Norges kjernevirksomhet og satsingsområder høy prioritet. I 2018 har markering av statsborgerprøven, regionreformen, norskprøveresultater og Kompetansepluss vært god både i debattinnlegg og redaksjonell omtale. Kompetanse Norge er omtalt 791 ganger i redaksjonelle medier, mot 520 i 2017. Dette utgjør en økning på over 50 prosent.

Kompetanse Norge deltok under Arendalsuka 2018 med stand og arrangerte to egne debatter. Vår direktør deltok i tillegg i ni debatter arrangert av sentrale samarbeidspartnere, herunder debatten om regionreform i Arendalsukas offisielle program, mot to debatter i 2017.

Kompetansenorge.no har hatt over én million besøk i 2018. Den jevne økningen de siste årene skyldes en vekst i kandidater til norsk-, samfunnskaps- og statsborgerprøven. Vi opplever også økende etterspørsel etter tall-leveranse fra media, politikere og følgere av fagfeltet. Statistikkbanken har hatt en økning i besøk på 25 prosent fra 2017. Resultatene på norskprøver for voksne innvandrere, statsborgerprøvene og oversikt over tildelingen til Kompetansepluss er mest besøkt.

Kompetanse Norge har i 2018 inngått samarbeid med nettavisen forskning.no og publiserer regelmessig saker og kronikker der. Forskning.no har i gjennomsnitt 50 000 besøk daglig. Kompetanse Norges følgerskare på Facebook har vokst markant fra 9500 i 2017 til nær 12 000 i 2018. Vi skaper engasjement og vurderer kanalen som viktig ut mot våre sluttbrukere og befolkningen generelt.

Prioritert område 1: Nasjonal kompetansepolitisk strategi

Styringsparameter: Følge opp Nasjonal kompetansepolitisk strategi, og understøtte arbeidet i Kompetansepolitisk råd.

Kompetanse Norge følger opp Kompetansepolitisk strategi og understøtter prosesser i Kompetansepolitisk råd. Vi har et godt samarbeid med partene i arbeidslivet på alle våre viktigste ansvarsområder.

I mai 2018 arrangerte vi studietur til Danmark for hovedorganisasjonene i arbeidslivet som sitter i Kompetansepolitisk råd og for politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet. Formålet med studieturen var å lære mer om danskenes organisering av trepartssamarbeid om etter- og videreutdanning.

Som ledd i oppfølgingen av Nasjonal kompetansepolitisk strategi, har vi koordinert en arbeidsgruppe bestående av partene i arbeidslivet. Arbeidsgruppen har sett på behovene for digital kompetanse i arbeidslivet og foreslått konkrete prosjekter. En rapport om temaet ble levert Kompetansepolitisk råd. To av prosjektforslagene vil bli gjennomført i 2019.

Vi har også ledet et arbeid om hvordan myndighetene og partene i arbeidslivet kan bidra til et velfungerende etter- og videreutdanningsmarked. Oppgaven ble løst i samarbeid med Innovasjon Norge. Erfarings- og kunnskapsoppsummering og et anbefalingsnotat er oversendt Kunnskapsdepartementet. Arbeidet er presentert for Kompetansepolitisk råd.

Kompetanse Norge har vært vertskap for flere studiebesøk fra aktører fra andre land som har ønsket mer kunnskap om hvordan Norge arbeider med Kompetansepolitisk strategi.

Kompetansereformen *Lære hele livet*

Kompetanse Norge har bistått Kunnskapsdepartementet i prosesser rundt kompetansereformen *Lære hele livet*. Vi har også bistått med å arrangere seks regionale konferanser i Norge der politisk ledelse har deltatt for å få innspill til arbeidet med kompetansereformen.

I samarbeid med en faglig rådgivende gruppe bestående av partene i arbeidslivet og eksperter på digital kompetanse har vi utformet tilskuddsordning for utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse. I 2018 tildelte vi ti mill. kroner til åtte prosjekter.

Kompetanse Norge har et operativt ansvar for å følge opp partenes arbeid med Bransjeprogram for arbeidslivet. Arbeidet ble innledet i 2018, og fortsetter i 2019.

Prioritert område 2: Kunnskapsgrunnlaget

Styringsparameter: Kunnskapsgrunnlaget innenfor de temaene som Nasjonal kompetansepolitiske strategi og Meld. St. 16 peker ut som sentrale.

Resultatkrav: Utarbeide nye rapporter og igangsatte analyse- og forskningsarbeider innen de sentrale temaene for strategien og meldingen.

Gjennom 2018 har Kompetanse Norge systematisk jobbet med å forbedre kunnskapsgrunnlaget innenfor de feltene som er prioritert i Nasjonal Kompetansepolitisk strategi. Gjennom kunnskap og innsikt har vi identifisert utfordringer i kompetansepolitikken, noe som har gitt et grunnlag for å forbedre innretningen på både tiltakene og politikken på området. Kompetanse Norges arbeid med å styrke kunnskapsgrunnlaget kan gjenkjennes i satsinger og reformgrep som er initiert i 2018.

I 2018 har Kompetanse Norge spesielt fulgt opp kunnskapsbehovet knyttet til kompetansepolitiske utfordringer som følger av digitalisering. Lanseringen av rapporten *Kompass 2018: Digitalisering – Hvilken kompetanse trenger vi?* ble godt mottatt av partene i arbeidslivet og andre aktører i det kompetansepolitiske feltet. Rapporten gir

oversikt over behov for kompetanseheving og utfordringer knyttet til digitalisering. Den vektlegger betydningen av å følge opp digitaliseringstiltak med kompetanseheving. Kompetanse Norge har også gjennomført en undersøkelse om digital kompetanse i befolkningen. Undersøkelsen er en oppfølging av tidligere undersøkelser, og gir svar på befolkningens bruk av digitale verktøy og deres grunnleggende digitale ferdigheter.

Lærevilkårsmonitoren (LVM) blir ofte trukket fram som en viktig kilde til kunnskap for endringsforslag og satsninger. I tillegg til de vanlige oversiktene om deltakelse i etter- og videreutdanning, har LVM i 2018 vektlagt sysselsatte som ikke deltar i opplæring eller utdanning. Dette er viktig kunnskap for å identifisere utfordringer ved kvaliteten og tilgjengeligheten i etter- og videreutdanningstilbud.

Kompetanse Norge har gjennomført en evaluering i form av et tjenstedesignprosjekt for tilskuddsordningen Kompetansepluss arbeid. Prosjektet resulterte i bedre arbeidsrutiner i Kompetanse Norge og til å videreutvikle ordningen. Blant annet er prøveprosjektet Kompetansepluss fagopplæring satt i gang. Se nærmere omtale under prioritert område 14.

På oppdrag fra Kompetanse Norge har NIFU satt i gang et forskningsarbeid for å fremskaffe kunnskap om fagskoleutdanningenes kunnskapsbase. Arbeidet skal bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget om høyere yrkesfaglig utdanning og blant annet danne grunnlag for politikktvikling på feltet.

Prioritert område 3: Kompetansebehovsutvalget

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal legge til rette for utvalgets arbeid, herunder sørge for gode arbeidsvilkår for sekretariatet, og bidra til at Kompetansebehovsutvalgets arbeid formidles på en god måte.

Kompetansebehovsutvalget (KBU) ble oppnevnt av Kongen i statsråd 22. mai 2017. Utvalget skal frembringe den best mulige faglige vurderingen av Norges fremtidige kompetansebehov. Kompetanse Norge ivaretar sekretariatsfunksjon til utvalget.

Første rapport *Fremtidens kompetansebehov I – Kunnskapsgrunnlaget* fra KBU ble lansert 31. januar 2018. Kompetanse Norge har videreformidlet resultater og konklusjoner fra rapporten i en rekke arrangementer, blant annet på en egenarrangert kompetansefrokost om framtidens kompetansebehov. KBU-sekretariatets plassering i Kompetanse Norge muliggjør faglige diskusjoner og utveksling av kunnskap, og bidrar til oppmerksomhet om framtidens kompetansebehov i det arbeidet som Kompetanse Norge gjør.

Sekretariat for ekspertutvalg som skal utrede etter- og videreutdanning

Kongen i statsråd nedsatte 2. mars 2018 et ekspertutvalg som skal gi viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringens arbeid med å lære hele livet. Kompetanse Norge har fått i oppdrag å være sekretariat for utvalgets arbeid og er midlertidig bemannet med fire årsverk til arbeidet.

Utvalget skal undersøke hvilke udekkede behov som finnes for etter- og videreutdanning i dag, og om utdanningssystemet er i stand til å møte arbeidslivets behov for fleksible kompetansetilbud. Utvalget skal også undersøke om rammebetingelsene for investering i ny kompetanse er tilstrekkelig gode for bedriftene, og om den enkelte har gode nok muligheter til å omskolere seg.

Utvalget hadde fem utvalgsmøter i 2018, samt to møter med partene i arbeidslivet.

Utvalget skal levere sin rapport innen 1. juni 2019.

Det har vært et godt samarbeid med utvalgssekretariatet i 2018.

3.2 Mål 2: Utvikling og bedre bruk av kompetansen i befolkningen

Overordnet vurdering av prioriteringer, ressursbruk og resultater

Kompetanse Norge jobber for at hele befolkningen utvikler og tar i bruk den kompetansen samfunnet trenger. I 2018 har vi blant annet vektlagt å styrke kompetansen til voksne med svake grunnleggende ferdigheter, svake norsk- og/eller samiskferdigheter og lite formell kompetanse gjennom arbeidet med Forberedende voksenopplæring (FVO). Evalueringen etter det første året viser at FVO, dvs. forsøkene med modulstrukturerte læreplaner på nivået under videregående opplæring, er kommet godt i gang og det er i hovedsak gode tilbakemeldinger og stor interesse for arbeidet².

For å øke kvaliteten i opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, jobber Kompetanse Norge bredt med etter- og videreutdanningstilbud rettet mot lærere som underviser voksne.

Prioritert område 4: Modulstrukturert forberedende voksenopplæring

Styringsparameter: Lede, følge opp og videreutvikle forsøk med modulstrukturerte læreplaner på nivået under videregående opplæring, kalt Forberedende voksenopplæring (FVO).

Resultatkrav: Utvikle, legge til rette for og gjennomføre eksamen to ganger årlig.

Kompetanse Norge har i 2018 gjennomført to ledersamlinger der prosjektledelsen ved alle de 28 lærestedene i Forberedende voksenopplæring (FVO) har vært representert. I tillegg har vi arrangert regionale samlinger, samt en nasjonal konferanse for ledere og lærere der det gjennomgående faglige fokuset er lesing og skriving på tvers av fag og vurdering. Det er i tillegg igangsatt et toårig pedagogisk utviklingsarbeid knyttet til disse områdene, der sju av skolene deltar. Utviklingsarbeidet følges opp av Kompetanse Norge i samarbeid med to eksterne fagmiljøer fra UH-sektoren.

Det er også utviklet vurderingsveiledere i alle fem fag som støtte i vurderingen av godkjent/ikke godkjent på modul 1 og 2.

Kompetanse Norge har fulgt opp skolene gjennom besøk høsten 2018. Skolenes årsrapporter og funn fra første delrapport fra følgeforskningen trekkes inn som del av dialogen. Målet med besøkene er økt kunnskap om hva lærestedene lykkes med, og hva som er utfordrende i det lokale arbeidet med å utvikle en praksis som fremmer målene i FVO om effektivitet, fleksibilitet og tilpasning.

Den første eksamenen i FVO ble gjennomført våren 2018 med 507 kandidater til skriftlig eksamen i fagene norsk for språklige minoriteter, engelsk og matematikk. Det ble lagt til rette for gjennomføring av eksamen høsten 2018 i samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Fylkesmannen i Oslo og Akershus, men skolene valgte å ikke melde opp kandidater.

² Evalueringen kom høsten 2018, og er utført av Høgskolen Innlandet, Samfunns- og Næringslivsforskning ved NHH og Ideas 2 evidence.

Prioritert område 5: Kartleggingsverktøy

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal utvikle kartleggingsverktøy, og i 2018 prioritere å utvikle kartleggingsverktøy i lesing.

Resultatkrav: Digitalt kartleggingsverktøy for lesing utvikles for og prøves ut i FVO fra høsten 2018.

Det digitale kartleggingsverktøyet i lesing i FVO ble ferdigstilt og tatt i bruk fra august 2018. Alle skoler som er med i FVO-forsøket har tilgang til verktøyet og administrerer selv egne prøveavviklinger. Resultatene fra denne prøven er utgangspunktet for anbefalingene for plassering på modul. I tillegg er det utviklet en prøve i hurtiglesing tiltenkt sterkere lesere, og en prøve i avkodning som kan brukes der det er usikkert om deltakere kan lese det latinske alfabetet.

Vi har også utviklet tester og selvevalueringer i grunnleggende ferdigheter for opplæringsinstitusjoner, hjelpeapparat og sluttbrukere. Enkle kartleggingsverktøy i lesing og skriving ble i 2018 supplert med regning som grunnleggende ferdighet. Regnetesten ble publisert i september og har fått gode tilbakemeldinger av opplæringstilbyderne. Arbeidet med utvikling av kartleggingsverktøy i digitale ferdigheter er også i gang.

Prioritert område 6: E-læring

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal utvikle verktøy for e-læring, og i 2018 prioritere å utvikle e-læring i lesing.

Resultatkrav: E-læring i lesing prøves ut i forbindelse med FVO fra høsten 2018.

I 2018 har vi utviklet og lansert e-læring i lesing i fagene i FVO. E-læringen ble lansert høsten 2018 for skoler som deltar i forsøk med FVO. E-læringen vektlegger leseferdigheter i ulike fag på norsk, og kan bidra til et mer effektivt opplæringsløp ved at deltakere i FVO kan jobbe intensivt med lesing i fag når som helst. E-læringen brukes av lærere i pedagogiske opplegg og av deltakere som øving utenfor klasserommet.

Videre har vi publisert e-læring i de grunnleggende ferdighetene lesing, skriving og regning i løpet av høsten 2018. E-læring i grunnleggende ferdigheter ligger åpent og er lett tilgjengelig for alle som ønsker å øve seg i ferdighetene, enten i en opplærings situasjon, i hjelpeapparatet eller på egenhånd. Utvikling av e-læring i digitale ferdigheter er også igangsatt. E-læringsressursene bidrar til økt omstillingsdyktighet blant de som i dag har svake grunnleggende ferdigheter.

Prioritert område 7: Etter- og videreutdanningstilbud for lærere som underviser voksne

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal være pådriver for et godt, fleksibelt og attraktivt etter- og videreutdanningstilbud for lærere som underviser voksne.

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal arbeide for bedre kunnskap om lærere som underviser voksne.

Tilbud om etter- og videreutdanning for lærere som underviser voksne gjelder både de som underviser i grunnleggende ferdigheter og i norsk. Tilbudene til lærere som underviser voksne er blitt viktigere ettersom formelle kompetansekrav til voksenlærere er til vurdering. Som oppfølging av kunnskapsoppsummering av undervisning og læring av et andrespråk - norskopplæring for voksne innvandrere som ble igangsatt i 2017, har Kompetanse Norge forberedt en utlysning av forskningsmidler for et større prosjekt som skal undersøke flere faktorer som kan spille inn i effektiv norskopplæring. Målet er å finne metoder som kan egne seg for systematisk utprøving.

Etterutdanning for voksenlærereEtterutdanningskurs rettet mot lærere og ledere i videregående opplæring

Ansvaret for etterutdanningskurs rettet mot lærere og ledere i videregående opplæring er delegert til fylkeskommunene. Kompetanse Norge lyste ut 1,2 mill. kroner til slik etterutdanning. Det ble arrangert til sammen 27 etterutdanningstiltak for lærerne, og i underkant av 1000 lærere deltok i tiltakene.

Etterutdanningskurs rettet mot lærere som underviser i norsk og samfunnskunnskap

I likhet med tidligere år har fylkesmannen arrangert etterutdanningskurs for lærere som underviser i norsk og samfunnskunnskap. Totalt har om lag 3000 lærere og ledere deltatt på kursene i regi av fylkesmannsembetene.

E-læringskurs i grunnleggende ferdigheter for undervisere i Kompetansepluss

Kompetanse Norge utviklet våren 2018 et e-læringskurs i grunnleggende ferdigheter for undervisere i Kompetansepluss. Kurset har erstattet de tidligere stedsbaserte kursene som Kompetanse Norge og Folkeuniversitetet har holdt. 376 undervisere i Kompetansepluss har hittil tatt e-læringskurset.

Videreutdanning for voksenlærereVidereutdanning i grunnleggende ferdigheter

For å øke mulighetene for lærere som underviser voksne i grunnleggende ferdigheter til å delta på videreutdanning, har Kompetanse Norge over flere år bidratt med tilskudd til læresteder for å dekke studieavgiften for studentene. Deltakerne på disse videreutdanningene er i stor grad lærere som underviser i Kompetansepluss. Også lærere som underviser innvandrere i norsk og samfunnskunnskap deltar.

Studieåret 2017-2018 fullførte 12 lærere videreutdanningen *Voksenpedagogikk og grunnleggende digitale ferdigheter* ved Universitetet i Sørøst-Norge, mens 16 studenter fullførte videreutdanningen *Voksenpedagogikk/lese- og skriveopplæring for voksne* ved Universitetet i Stavanger. Videreutdanningen ved Universitetet i Sørøst-Norge tok opp 20 studenter for studieåret 2018-2019, mens Universitetet i Stavanger valgte å ikke tilby videreutdanningen *Voksenpedagogikk/lese- og skriveopplæring for voksne* dette studieåret.

Videreutdanningstilbud rettet mot lærere som underviser i norsk som andrespråk

Kompetanse Norge bidrar til at flere lærere kan få formell kompetanse i norsk som andrespråk gjennom å tildele midler til utvikling av nye studietilbud og til gjennomføring av videreutdanningstilbud som er spesielt rettet mot lærerne i norskopplæringen.

I studieåret 2018/2019 pågår fem videreutdanningstilbud for lærere i norskopplæringen. Kompetanse Norge tildelte gjennomføringsmidler til fire campusbaserte tilbud slik at de kan tilbys uten studieavgift. Ett nettbasert tilbud søkte ikke støtte og tilbys med studieavgift. I 2018 tildelte Kompetanse Norge også midler til Universitetet i Sørøst-Norge for å utvikle en nettbasert videreutdanning for lærere i norskopplæringen. Planlagt oppstart for videreutdanningen er høsten 2019.

Våren 2018 fullførte 15 studenter videreutdanningen ved Høgskolen i Innlandet spesielt for lærere som underviser voksne som har lite eller ingen skolegang. Ved de tre andre campusbaserte tilbudene fullførte til sammen 43 studenter. I tillegg var det 66 studenter som fullførte det nettbaserte tilbudet ved Universitetet i Bergen. Høsten 2018 var det til sammen 183 studenter som startet ved ett av disse fem tilbudene.

Evalueringer viser at studentene opplever studiene som relevante og etterlengtet, og at tilskudd til studiestedene bidrar til at flere velger å ta studiene.

Prioritert område 8: Utvikling og formidling av tilpassede tilbud for voksnes læring i samarbeid med aktuelle fagmiljøer

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal bidra til å forbedre og fornye tilbud for voksnes læring innen ulike nivåer i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og innen ikke-formell læring.

Kompetanse Norge har hatt flere samarbeidsprosjekter med voksenopplæringscentre for å fornye og forbedre læringstilbudet for voksne. Det har blant annet omhandlet utprøving av forskjellige digitale verktøy og metoder for arbeidsretting av norskopplæringen. Vi har også arrangert en workshop om muligheter og gevinster ved nettbasert undervisning i voksenopplæringen for 130 lærere og ledere.

Vi har laget en podcast med lærere og ledere i privat og offentlig voksenopplæring, samt undervisere og forskere fra universitetssektoren. Tema har vært nettbasert opplæring og bruk av digitale ressurser, digital kompetanse, dømmekraft og personvern i voksenopplæringen. Podcasten skal etter planen publiseres våren 2019.

Tilskuddsordningen for nettløsninger for opplæring av voksne som følger kravene til universell utforming, er videreført. Midlene skal stimulere til produksjon av universelt utformede nettsider, digitale læringsplattformer og digitale læremidler. Tilskuddsordningen bidrar til at det utvikles tilpassende tilbud for voksne, som igjen bidrar til økt deltakelse i opplæring.

Prioritert område 9: Videreutvikle realkompetanseordninger

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal bidra til økt kunnskap om bruk og effekt av realkompetansevurdering, inkludert redegjøre for praksis og hindringer for bruk av dette virkemidlet. I samarbeid med relevante aktører skal Kompetanse Norge bistå KD i å skape større forståelse for verdien av realkompetansevurdering i arbeidslivet.

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal koordinere Erasmus+ prosjektet Visible Skills for Adults (VISKA).

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal rapportere på EUs rekommandasjon om realkompetansevurdering, jf. tillegg 3 til tildelingsbrev 2017. Arbeidet skal skje i samarbeid med NOKUT, UHR, Nasjonalt fagskoleråd og Udir.

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal, gjennom sin tverrsektorielle rolle på realkompetanseområdet, vurdere behovet for å etablere tverrsektorielle verktøy for fagskolenes og fag- og yrkesopplæringsens bruk av realkompetansevurderinger.

Bidra til økt kunnskap om bruk og effekt av realkompetansevurdering og rapportere på EUs rekommandasjon om realkompetansevurdering

NIFU har på oppdrag fra Kompetanse Norge gjennomført en studie av systemet for vurdering av realkompetanse i utdanning og arbeidsliv, samt casestudier som belyser realkompetansevurdering i praksis. Kunnskapsgrunnlaget er et nyttig bidrag i videreutviklingen av realkompetanseordningene, og danner utgangspunkt for rapporteringen på EUs rekommandasjon om realkompetansevurdering. Resultatene er også formidlet gjennom en kompetansefrokost. Det er behov for tiltak knyttet til informasjon, statistikk og kvalitet. Funn fra blant annet NIFU peker på at det er behov for bedre og felles verktøy for realkompetansevurdering. En videre utredning av dette bør sees i sammenheng med tiltak knyttet til statistikk og kvalitet i realkompetansevurderingen.

Koordinering av Erasmus+ prosjektet Visible Skills for Adults (VISKA)

Kompetanse Norge koordinerer Erasmus+ prosjektet Visible Skills for Adults (VISKA). Målet med prosjektet er å prøve ut realkompetansevurdering for nyankomne flyktninger med sikte på raskere og mer målrettede kvalifiseringstiltak. Det prøves ut realkompetansevurdering i fem fylker som en utvidelse av ordningen med kompetansekarlegging og karriereveiledning for samme målgruppe, se omtale under prioritert område 10. Erfaringene så langt er gode. Det er etablert en referansegruppe bestående av Kunnskapsdepartementet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Utlendingsdirektoratet og Utdanningsdirektoratet, for å sikre god forankring på nasjonalt nivå.

Vurdere behovet for å etablere tverrsektorielle verktøy for fagskolenes og fag- og yrkesopplærings bruk av realkompetansevurderinger

Kompetanse Norge har arrangert et seminar om realkompetanse i arbeidslivet i samarbeid med NVL. Vi har også deltatt i referansegruppe for EU-prosjektet Yggdrasil.

Vi har innledet samarbeid med UH-sektoren og partene i arbeidslivet med sikte på mulig prosjekt om synlighet og praksis med realkompetansevurdering i høyere utdanning.

3.3 Mål 3: Styrking av karriereveiledningstjenestene**Overordnet vurdering av prioriteringer, ressursbruk og resultater**

Kompetanse Norge skal gjennom vårt nasjonale systemansvar for karriereveiledning bidra til å øke tilgangen til tjenester som styrker sammenhengen mellom arbeidslivets behov og befolkningens kompetanseutvikling. Vi skal styrke kvaliteten og medvirke til gode tilbud for de som trenger karriereveiledning.

I 2018 har Kompetanse Norge jobbet med to store prosjekter med forankring i vårt nasjonale systemansvar for karriereveiledning og Nasjonal kompetansepolitisk strategi. Det ene prosjektet handler om å etablere en nasjonal digital karriereveiledningstjeneste for å øke tilgangen på karriereveiledning for hele befolkningen. Det andre handler om å etablere et tverrfaglig kvalitetsrammeverk for karriereveiledning for å styrke kvaliteten på karriereveiledningen. I tillegg har Kompetanse Norge videreført utprøving av karriereveiledning i integreringsmottakene og i utvalgte ordinære mottak.

Prioritert område 10: Nasjonalt systemansvar for karriereveiledning

Styringsparameter: Kompetanse Norge har et helhetlig systemansvar for livslang karriereveiledning, og skal opprette et regionkontor i Tromsø. Dette er et ledd i regjeringens arbeid med å skape et kraftsentrum for karriereveiledning i Tromsø.

Kompetanse Norge har etablert kontor i Tromsø i 2018, i tråd med føringene i tildelingsbrev. Allerede den 23. januar 2018 ble kontoret åpnet av kunnskapsministeren.

Tromsøkontoret ivaretar nasjonale oppgaver innenfor karriereveiledning. Å utvikle en nasjonal digital karriereveiledningstjeneste, følge opp partnerskapene og karrieresentrene og utvikle kunnskapsgrunnlaget om karrieresentrene, er blant oppgavene som ligger til kontoret i Tromsø.

Utprøving av karriereveiledning i integreringsmottakene og i utvalgte ordinære mottak

Kompetanse Norge har videreført utprøving av karriereveiledning i integreringsmottakene og i utvalgte ordinære mottak, se omtale av styringsparameter 7

under mål 5. I 2018 har karriereveilederne også bidratt inn i utprøving av realkompetansevurdering for beboere på mottak gjennom Erasmus+ prosjektet VISKA, se omtale under prioritert område 9. Karriereveiledere informerer, veileder og foreslår kandidater som kan være aktuelle for tilbudet. Dette har medført tettere samarbeid mellom karrieresentrene og videregående opplæring for voksne i fylket. Ifølge Rambølls evaluering av utprøvingen skaper karriereveiledningstilbudet motivasjon til å delta i arbeidsforberedende aktiviteter, og flyktingene opplever tilbudet som nyttig og relevant. På tross av at denne gruppen møter store barrierer for å komme i arbeid, vurderer Rambøll at karriereveiledning kan være et godt tiltak for å hindre passivisering og til å sette i gang integreringsprosessen på et tidligere tidspunkt.

I 2018 har Kompetanse Norge lansert nettsiden «karriereveiledning for integrering»³ som kan benyttes i karriereveiledning av beboere på mottak og for andre som veileder innvandrere/nyankomne. Universitetet i Sørøst-Norge har i samarbeid med Kompetanse Norge arrangert et utviklingsverksted og et åpent seminar om flerkulturell karriereveiledning i 2018.

Prioritert område 11: Likeverdige karriereveiledningstilbud i hele landet

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal bidra til å etablere karrieresentre i alle fylker.

Styringsparameter: Utrede og videreutvikle et kvalitetsrammeverk for karriereveiledningstjenestene i samarbeid med andre karriereveiledningsaktører.

Kompetanse Norge skal bidra til å etablere karrieresentre i alle fylker

I 2018 var det 39 karrieresentre i Norge. Det har vært en økning i antall brukere av karriereveiledningstjenester og antall karriereveiledningssamtaler utført ved sentrene fra 2017 til 2018⁴. Det ble holdt totalt 930 gruppeveiledninger eller kurs for brukere av karrieresentrene. I tillegg gjennomførte karrieresentrene 542 kurs av ulik varighet for ansatte i Nav, grunnskolen, videregående opplæring, virksomheter og andre.

Oslo besluttet i desember 2018 å etablere et karrieresenter i fylket, og senteret skal etter planen åpne i september 2019. Kompetanse Norge har vært en pådriver for etableringen av karrieresenteret. Fylket har fått stimuleringstilskudd fra tilskuddsordningen for partnerskap for karriereveiledning til etableringen. Oslo er det eneste fylket som ikke har hatt et karrieresenter.

Utrede og videreutvikle et kvalitetsrammeverk for karriereveiledningstjenestene i samarbeid med andre karriereveiledningsaktører

Et viktig mål for arbeidet med et tverrsektorielt kvalitetsrammeverk for karriereveiledning er å oppnå en større grad av enighet og forankring for et felles rammeverk for kvalitet og profesjonalitet. Kompetanse Norge har i 2018 gjennomført første fase i utviklingen av rammeverket. Et utkast til kvalitetsrammeverk foreligger og skal gjennom en innspillsfase. Det faglige arbeidet har vært utført i tre arbeidsgrupper med bred involvering fra alle deler av karriereveiledningsfeltet; myndigheter, praksisfelt og academia. Interessen for å delta i arbeidet er stor.

³ <https://www.kompetansenorge.no/Karriereveiledning/karriereveiledning-for-integrering/>

⁴ Unike brukere av karriereveiledningstjenester var 18124 i 2017 og 19604 i 2018. Antall karriereveiledningssamtaler var 34511 i 2017 og 36802 i 2018.

Prioritert område 12: Digital karriereveiledning

Styringsparameter: Utvikle digitale tjenester som skal kunne nå hele befolkningen.

Resultatkrav: Kompetanse Norge skal innen 1. mars 2018 utarbeide en plan for utvikling av et digitalt karriereveiledningssystem i samarbeid med Utdanningsdirektoratet, basert på føringene i Prop. 1 S.

Den digitale karriereveiledningstjenesten skal bidra til å sikre at kvalitetssikret karriereveiledning blir tilgjengelig for alle, uavhengig av hvor i landet man bor.

Kompetanse Norge oversendte 23. mars 2018 en prosjektplan for å utvikle en digital karriereveiledningstjeneste til Kunnskapsdepartementet. Prosjektplanen ble godkjent og midler til prosjektet ble tildelt i tillegg til tildelingsbrev 4/2018.

Prosjektet ble igangsatt i september 2018. Det er etablert en rekke samarbeidsgrupper mellom Kompetanse Norge og Utdanningsdirektoratet/Utdanning.no som skal ivareta gjennomføringen av prosjektet. Det er avholdt flere samarbeidsmøter og de to direktoratene har vært på en felles studietur til Danmark.

3.4 Mål 4: Forvaltning og utvikling av tilskuddsordninger**Overordnet vurdering av prioriteringer, ressursbruk og resultater**

Kompetanse Norge forvalter 16 ulike tilskuddsordninger, og noen enkelttilskudd. De største ordningene er tilskudd til studieforbund og opplæring i grunnleggende ferdigheter gjennom Kompetansepluss. I 2018 forvaltet Kompetanse Norge 556 mill. kroner i tilskuddsmidler på post 60-76. I tillegg forvaltet vi tilskuddsmidler på post 21.

Omfanget har økt betydelig de siste årene, både i antall ordninger og i tildelte midler. Arbeidet med alle tilskuddsordningene som Kompetanse Norge forvalter ble sommeren 2017 samlet i et prosjekt, med hensikt å profesjonisere og effektivisere arbeidet gjennom å utvikle felles verktøy og rutiner på tvers av ordningene. Prosjektet ble avsluttet sommeren 2018, og resultatet er innarbeidet i det ordinære arbeidet med tilskuddsforvaltning i Kompetanse Norge.

Stortinget besluttet i forbindelse med behandling av Meld. St. 6 (2018-2019) *Oppgaver til nye regioner*, at tilskudd til partnerskap i karriereveiledning skal overføres til de nye fylkeskommunene fra 2020, og at det innen da skal utredes om deler av tilskuddet til studieforbund kan overføres. Kompetanse Norge deltar i utredningsarbeidet.

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har Kompetanse Norge gjennomført eksterne evalueringer av tilskuddsordningen til studieforbund, Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet. Evalueringene forelå i første halvdel av 2018, jf. omtale nedenfor. Evalueringer utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag i det videre utviklingsarbeidet for disse ordningene.

Tabell 2. Tilskuddsordninger forvaltet av Kompetanse Norge i 2018 på post 21 og 60-76

Kapittel og post	Navn på ordningen	Budsjettert tildeling i 2018	Tildelt i 2018
Kap. 254 post 70	Tilskudd til Studieforbund	kr 208 478 000	kr 208 478 000
Kap. 254 post 73	Tilskudd til Voksenopplæringsorganisasjoner	kr 13 473 000	kr 13 473 000
Kap. 255 post 70-76	Tilskudd til Fredssentre	kr 90 974 000	kr 90 974 000
Kap. 257 post 70	Kompetansepluss Arbeid	kr 156 345 000*	kr 183 954 922
	Kompetansepluss Frivillighet		kr 12 322 000
	Prøveordning med Kompetansepluss fagopplæring		kr 10 530 000
Kap. 258 post 21	Tilskudd kompetanseheving lærere og ledere i vgo. for voksne	kr 1 200 000	kr 1 200 000
Kap. 258 post 21	Tilskudd kompetanseheving lærere og ledere i grunnskole for voksne	kr 2 000 000	kr 2 000 000
Kap. 258 post 21	Master i karriereveiledning	kr 1 000 000	kr 1 000 000
Kap. 258 post 21	Tilskudd til å Styrke kompetanseutvikling i arbeidslivet	kr 1 500 000	kr 1 500 000
Kap. 258 post 21	Tilskudd til forsøk med modulstrukturert forberedende voksenopplæring**		kr 6 800 000
	Pedagogisk utv. arb i vurdering for læring, og i lesing og skriving på tvers av fag		kr 350 000
Kap. 258 post 60	Tilskudd til Partnerskap for karriereveiledning	kr 33 585 000	kr 33 584 992
Kap. 258 post 21	Tilskudd til Universell utforming	kr 2 000 000	kr 2 000 000
Kap. 495 post 01 Kap. 605	Tilskudd karriereveiledning i mottak	kr 6 300 000	kr 6 751 377
Kap. 291 post 73	Tilskudd til norskopplæring - TV2 skole	kr 2 500 000	kr 2 500 000
Kap. 292 post 21	Tilskudd til kompetanseutviklingstiltak lærere og ledere i norskopplæringen	kr 6 000 000	kr 5 997 250
Kap. 292 post 21 Kap. 258 post 21	Tilskudd til videreutdanningstilbud i norsk som andre språk, v universitet og høyskoler	kr 3 900 000	kr 3 246 500
Kap. 258 post 21	Tilskudd til fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse	kr 10 000 000	kr 10 000 000
Kap. 292 post 21	Midler til komp.senter for nynorsk i norskoppl. for voksne innvandrere	kr 100 000	kr 100 000

Kommentarer til tabell 2:

*Samlet tildeling til Kompetansepluss over kap. 257 post 70. Det er delt ut mer enn årets tildeling som følge av at en del prosjekter fra tidligere år ikke ble avholdt og midlene kunne deles ut på nytt.

** Samlet tildeling til arbeid med å utvikle modulstrukturert forberedende voksenopplæring inkluderer arbeid hos alle aktører, i tillegg til tilskuddsmidlene. Det oppgis dermed ikke her.

Prioritert område 13: Tilskudd til fredssentrene

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal i 2018 følge opp rapportering på byggeprosjekt ved Stiftelsen Arkivet, i samråd med departementet.

Styringsparameter: Kompetanse Norge skal i 2018 følge opp prosjekt for utvikling av lokaler ved Holocaustsenteret, i samråd med departementet.

Kompetanse Norge oversendte Kunnskapsdepartementet rapport for 2017 fra freds- og menneskerettighetssentrene, samt vurdering av nivå for tilskudd for 2019, til frist 1. mai 2018. Alle sentrene driver sin virksomhet i tråd med målsetninger og kriterier som er nedfelt i retningslinjene for tilskuddsordningene.

Stiftelsen Arkivet

Stiftelsen Arkivet fikk i 2016 en tilleggsbevilgning på 30 mill. kroner til et tilbygg. Midlene ble tildelt direkte fra Kunnskapsdepartementet, og stiftelsen rapporterer om bruk til Kompetanse Norge på ordinær måte. Nybygget sto ferdig tidlig 2018, og ble gjennomført i tråd med de planene stiftelsen hadde presentert.

Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (HL-senteret)

HL-senteret fikk i 2013 en tilleggsbevilgning på 20 mill. kroner. De gjestående 16 millionene ble utbetalt direkte fra Kunnskapsdepartementet i 2017, og ses i sammenheng med det videre arbeidet med påbygg, som ble besluttet høsten 2018. Dialog om dette har foregått direkte mellom departementet og senteret.

Prioritert område 14: Kompetansepluss

Styringsparameter: Videre utvikling av rutiner som ivaretar forsvarlig prioritering og innhenting av informasjon om måloppnåelse og profesjonalisering av klagesaksbehandling.

Styringsparameter: Følge opp den igangsatte evalueringen av Kompetanseplussprogrammene.

Kompetanse Norge erfarer en stadig økende interesse for opplæring i grunnleggende ferdigheter gjennom Kompetansepluss, som nå har tre ulike deler. I februar 2018 ble det som tidligere år delt ut midler til Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet. Høsten 2018 ble det for første gang lyst ut forsøk med fagopplæring i tilknytning til Kompetansepluss.

I den ordinære utlysningen til opplæring i grunnleggende ferdigheter på arbeidsplassen og i frivilligheten, ga Kompetanse Norge i februar 2018 ut tilsagn om tilsammen 195 mill. kroner. I alt kom det inn 1 234 søknader med ett eller flere ulike kurs. 648 prosjekt fikk tildelt midler, 610 til opplæring på arbeidsplassen, og 38 til frivilligheten. Totalt fikk 1 039 bedrifter og 45 organisasjoner dermed tildelt midler til opplæring i 2018. Det er et høyere antall enn tidligere år, og anslagsvis 13 000 voksne fikk opplæring i 2018 gjennom denne tildelingen. Det var en særlig satsing på kurs i digitale ferdigheter, og 60 prosent av de tildelte prosjektene inkluderte slike ferdigheter.

For å følge opp den kompetansepoltiske strategien, ble det høsten 2018 for første gang lyst ut forsøk med fagopplæring i tilknytning til Kompetansepluss. Kompetanse Norge tildelte 10,5 mill. kroner til 34 prosjekter hos 94 virksomheter. Ordningen er utformet i dialog med Kunnskapsdepartementet og etter innspill fra Kompetansepolitisk råd, Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og partene i arbeidslivet. Vi forventer at ordningen bidrar til at flere ufaglærte ser seg i stand til å ta fagbrev som praksiskandidater. Utprøvingen vil bli evaluert av NIFU i 2019.

Videre utvikling av rutiner som ivaretar forsvarlig prioritering og innhenting av informasjon om måloppnåelse og profesjonalisering av klagesaksbehandling

I forbindelse med tildelingen for 2017 kom det et større antall klager enn tidligere år. Dette skyldtes flere forhold, men et fellestrekk var at mange søkere som ikke nådde opp ikke forsto begrunnelsen for avslaget. Økning i antallet søknader – og dermed økt konkurranse – gjorde at mange tilbydere som tidligere hadde fått innvilget søknadene sine ikke lenger nådde opp. Samtidig ble søknadsbehandlingen profesjonalisert gjennom mer objektive kriterier og mindre skjønsmessig saksbehandling. Det fremkom av klagenes innhold at Kompetanse Norge ikke hadde klart å informere godt nok om kriteriene som ble lagt til grunn. Få saker ble omgjort i klagesaksbehandlingen, men prosessen medførte merarbeid for søkere, kompetanse Norge og Kunnskapsdepartementet. I forbindelse med tildelingen for 2018 endret vi på informasjonen i vedtaksbrev, slik at årsak til avslag i større grad er forklart. Vi innførte også nye rutiner for klagesaksbehandling. Disse tiltakene skal redusere samlet saksbehandling.

Følge opp den igangsatte evalueringen av Kompetanseplussprogrammene

Comte Bureau har på oppdrag fra Kompetanse Norge gjennomført en evaluering i form av et tjenestedesignprosjekt for tilskuddsordningen Kompetansepluss arbeid. Evalueringen vektlegger følgende forbedringspunkter for ordningen Kompetansepluss arbeid:

- Forutsigbarhet. Søkere synes det er vanskelig å forstå prioriteringskriterier for tildeling av midler og hvordan søknadene blir vurdert. I tillegg gjør ventetid mellom søknadsfrist og tildeling at ordningen er uforutsigbar.
- Forankring. Søkerne er i hovedsak tilbydere av opplæring, og kursene er i enkelte tilfeller ikke godt nok forankret hos virksomhetene der opplæringen skal foregå. Dette går utover gjennomføringen og utbytte av opplæringen hos de ansatte ved disse virksomhetene.
- Innhold. Flere tilbydere ønsker å knytte kursene tettere til formell yrkesfagopplæring og konkrete arbeidsoppgaver. Det er også et ønske om mer frihet når det kommer til nettundervisning.
- Brukerretting. Kompetanse Norge kan få bedre dialog med tilbydere og etterspørere, og inkludere dem i utviklingen av ordningen.

Resultatene bærer preg av at tilskuddsordningen med tiden har vokst i omfang. Avstand mellom Kompetanse Norge som tilskuddsforvalter og tilbyderne av utdanning er større enn tidligere. Stor oversøkning til en budsjettstyrt tilskuddsordning gir også mindre forutsigbarhet enn tidligere år. Det gjelder særlig for tilbyderne av utdanning, som har ansatt fagkompetanse for å gjennomføre opplæring. Uavhengig av ordningens innretning, er det et klart behov for mer informasjon til søkerne. Kompetanse Norge vil følge opp forbedringspunktene for ordningen Kompetansepluss arbeid og i forvaltningen av andre tilskuddordninger, der det er hensiktsmessig.

Prioritert område 15: Studieforbund

Styringsparameter: Fortsatt vektlegge å følge opp punkt 4.1.1 fra tildelingsbrevet til Kompetanse Norge for 2014, om å videreutvikle rapporteringen på de overordnede målene i voksenopplæringsloven slik at studieforbundene rapportering på disse målene blir bedre. Oppfølgingen bør inkludere dialog med studieforbundene, jf. for øvrig omtale av forholdet i Innst. 12 S (2016-2017) under kap. 254.

Styringsparameter: Arbeide videre med rapporteringskravene på de overordnede målene i voksenopplæringsloven, med utgangspunkt i evaluering igangsatt i 2017, ref. tillegg 5 til tildelingsbrev 2017.

I tillegg til tildelingsbrev 5/2017 fikk Kompetanse Norge i oppdrag å gi anbefalinger for videreutvikling av tilskuddsordningen rettet mot studieforbund (kap. 254 post 70). Oppdraget var tredelt, og det siste deloppdraget hadde frist 1. mai 2018.

Dette deloppdraget skulle styrke kunnskapsgrunnlaget om studieforbundene måloppnåelse og vurdere endringer i innretningen for å gjøre ordningen til et godt kompetansopolitisk virkemiddel. Anbefalingene skulle bygge på eksisterende kunnskapsgrunnlag og på resultatene av en evaluering av ordningen.

Kompetanse Norge ga BDO i oppdrag å evaluere ordningen. BDOs evalueringsrapport forelå 15. februar 2018, og inngår i kunnskapsgrunnlaget som Kompetanse Norges anbefalinger bygger på. Vi har hatt dialog og innspillmøter med Voksenopplæringsforbundet (VOFO). Innspill og anbefalinger fra VOFO utgjør også en del av kunnskapsgrunnlaget for Kompetanse Norges anbefalinger.

Kompetanse Norges *Anbefalinger for videreutvikling av ordningen med tilskudd til studieforbund* forelå innen fristen 1. mai 2018. Kompetanse Norge anbefaler en todeling av ordningen med en rendyrket kompetanse- og opplæringsordning med tydeligere krav til innhold, form og rammer rundt opplæringen og en kultur- og frivillighetsordning. Kompetanse Norge anbefaler videre en rekke konkrete endringer i lov og forskrift med sikte på nødvendige tilpasninger for en målrettet kompetansepolitikk.

Endringsforslagene innebærer blant annet å øke kravene til deltagelse i kurs som utgjør beregningsgrunnlaget for tilskudd, presisere tilskuddskomponentene og bruken av dem, endre rapporteringskravene og fjerne tilskuddsordningens særlige bestemmelser om politiske partiers studieforbund. Kompetanse Norge mener endringene vil gjøre det mulig for studieforbundene å rapportere bedre på resultater og på bruken av tilskuddsmidlene.

Kompetanse Norge har høsten 2018 deltatt i departementets videre arbeid med å vurdere anbefalingene og videreutvikle studieforbundsordningen.

3.5 Mål 5: Høyere deltakelse blant innvandrere i arbeids- og samfunnsliv

Overordnet vurdering av prioriteringer, ressursbruk og resultater

Mange oppdrag i 2018 har hatt som overordnet formål å kvalifisere nyankomne innvandrere, slik at flere deltar i arbeids- og samfunnsliv. I arbeidet med å utarbeide forslag til moduler for kvalifisering av ulike grupper nyankomne innvandrere er tre milepæler levert i 2018, i tett samarbeid med IMDi. Dette arbeidet fortsetter med full kraft fram til siste levering 1. mai 2020. Kompetanse Norge har også utarbeidet forslag til innretning for stipendordning for lærere som underviser voksne innvandrere i norsk. I tillegg er det besluttet å innføre en ny, desentralisert modell for kompetanseutvikling for

lærere og ledere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Forslag til læreplan for nivå C1 er utarbeidet og sendt på høring. Arbeidet med å utvikle norskprøver til nivå C1 og plasseringstester er i gang.

Vi arbeider kontinuerlig for å opprettholde kvalitet på prøvene i norsk og samfunnskunnskap og gjennomføringene. Prøvene blir stadig viktigere som inngangsbilletter til ulike deler av samfunnet, og antall gjennomføringer av prøver økte ytterligere i 2018. Kompetanse Norge har sørget for en betydelig styrking av robustheten av prøvegjennomføringssystemet gjennom året for å sikre at prøvene blir gjennomført etter planen og med høy kvalitet.

Utvikle og spre gode undervisningsmetoder og læringsmateriell

Kompetanse Norge har avholdt nasjonal fagsamling for lærere som gir opplæring på alfabetiseringsmodulen, spor 1 og på grunnmodulen i FVO-prosjektet. Samlingen er en viktig møteplass for praksisfeltet og lærerutdannere, som driver videreutdanning på oppdrag fra Kompetanse Norge. Samlingen har bidratt til kompetanseheving og erfaringsdeling, og er viktig for å drive et lite fagområde framover.

Kompetanse Norges toårige satsing på arbeidsretting av norskopplæringen ble avsluttet i 2018. Arbeidsrettingsprosjektet har bidratt til utvikling og spredning av gode undervisningsmetoder og bidratt til bedre kvalitet i norskopplæringen. Vi har publisert en fagartikkel⁵ om utprøvinger i prosjektet. Vi har spredd god praksis i ulike fora, som på norskkonferansen, lederkonferansen, etterutdanningskurs i regi av fylkene og på nasjonal nettverkssamling for integreringsmottakene og på Kompetanse Norges temaside om arbeidsrettet norskopplæring.

Det er fortsatt behov for å utvikle tilpassede arbeidsformer for dem med manglende eller kort skolebakgrunn. I 2018 ferdigstilte Kompetanse Norge læringsressurser om basismatematikk og bruk av språkhjelpere. Målgruppen for ressursene er lærerne i norskopplæringen og i grunnskolen, herunder FVO. Læringsressursene er tilgjengelig på Kompetanse Norges nettside.

Kompetanse Norge har bidratt til at det finnes tilgjengelige læringsressurser på begge målformer. De er tilgjengelige i læremiddelbasen på Kompetanse Norges nettside. Det er utbetalt tilskuddsmidler til utvikling og produksjon av læremidler på nynorsk. Det er også utlyst midler til kompetansesenter for nynorsk i norskopplæring av voksne innvandrere. Ulstein Kompetansesenter har fått tildelt midler etter utlysning. Midlene brukes til å gi råd og veiledning til opplæringsentre som bruker eller planlegger å bruke nynorsk i opplæringen.

Facebook-grupper beregnet på ledere og lærere i norskopplæringen blir et stadig viktigere forum for å dele og spre gode undervisningsmetoder og læringsmateriell.

Kommunale utviklingsmidler (KUM)

Formålet med ordningen er å øke kvaliteten og bedre resultatene i kommunenes integreringsarbeid med sikte på å få målgruppen ut i arbeid eller utdanning. Kompetanse Norge har samarbeidet med IMDi om vurdering av søknader om kommunale utviklingsmidler (KUM). Vi har bidratt med skriftlig vurdering og forslag til innstilling uten beløp av søknader som omfatter personer med høyere utdanning. I 2018 var det elleve søknader, fem fikk innvilget prosjektene. Kompetanse Norge arrangerte

⁵ <https://www.kompetansenorge.no/statistikk-og-analyse/publikasjoner/arbeid-og-spraket-samspill/>

to nasjonale erfaringssamlinger i 2018 for de fem prosjektene med IMDi tilstede. Kompetanse Norge sendte også skriftlig vurdering av nye søknader etter IMDi prioriteringer av aktuelle søknader (ca. 25 søknader). Kompetanse Norge har videre deltatt i arbeidet med utvikling av ordningen «Tilskudd til utvikling av kommunale integreringstiltak», som erstatter KUM fra og med 2019.

Godkjenning av private tilbydere av norsk og samfunnskunnskap

I løpet av 2018 fikk tre tilbydere regodkjenning. Av disse gjaldt én kun norskopplæring, mens to gjaldt opplæring i både norsk og samfunnskunnskap. Av de regodkjente driver én tilbyder nettbasert opplæring, mens de andre driver klasseromsundervisning.

Tre nye søkere fikk godkjenning i 2018. Alle disse søkte om godkjenning til kun å drive norskopplæring. Av disse fikk to godkjenning som tilbydere av nettbasert opplæring, mens en søker fikk godkjenning som tilbyder av klasseromsundervisning.

Vi har registrert en nedgang i antall søknader i 2018 sammenlignet med de siste årene. Kompetanse Norge har ført tilsyn med én privat tilbyder i 2018.

Tiltak for å heve kompetansen blant lærere i norskopplæringen og i samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Kompetanse Norge har bidratt til kompetanseheving av lærere som underviser i norsk og samfunnskunnskap gjennom å legge til rette for etter- og videreutdanning. Etterutdanningskurs i regi av fylkesmannsembetene og videreutdanningstilbud for disse lærerne er beskrevet under prioritert område 7 under mål 2.

Nasjonal lederkonferanse

I 2018 samlet nasjonal lederkonferanse om lag 330 ledere i kommunal voksenopplæring, i tillegg til representanter fra fylkesmannsembetene. Blant temaene på konferansen var integreringsstrategien, hvordan sikre god kvalitet i opplæringen, norskopplæringens plass i kvalifiseringsarbeidet og endringsledelse. Nygård skole presenterte sitt nye opplegg på konferansen, der de tilbyr introduksjonsdeltakerne en økt timeramme i samfunnskunnskap. De viser til svært gode resultater på samfunnskunnskapsprøvene som har vært arrangert med opplæring av økt timetall og spor-baserte grupper. Deltakerevaluering viser stor tilfredshet med temaene på konferansen.

Modulkurs for lærere som underviser i 50 timer samfunnskunnskap

Vi har arrangert til sammen fire moduler i etterutdanningskurs for tospråklige lærere i 50 timer samfunnskunnskap. Alle modulene (1, 2 og 3) har vært dekket en gang, i tillegg har det vært arrangert ytterligere et modul 3-kurs. I tillegg har det vært arrangert et todagers etterutdanningskurs om demokrati og deltakelse i samarbeid med Stortinget. Om lag 280 lærere har deltatt på disse kursene tilsammen.

Utvikle, vedlikeholde og informere om prøvene i norsk og samfunnskunnskap

Antall gjennomføringer av prøver i norsk og samfunnskunnskap økte i 2018. Formålet med norskprøven er å gi voksne innvandrere muligheten til å vise og dokumentere generelle språkferdigheter i norsk.

I 2018 ga den europeiske testorganisasjonen ALTE (Association of Language Testers in Europe) norskprøven for voksne innvandrere sitt kvalitetsmerke, Q-mark. Merket viser at Kompetanse Norges norskprøver holder svært høy kvalitet, og innfrir alle

internasjonal krav. Både utvikling av prøvene, administrasjon, stabil vanskelighetsgrad fra prøve til prøve, kvalitet på sensorene og kommunikasjon til brukerne blir vurdert. Norskprøven for voksne innvandrere er den eneste eksisterende prøven i norsk som andrespråk som har fått ALTEs Q-mark.

I 2018 har det vært tre gjennomføringer av norskprøven. I 2019 vil Kompetanse Norge tilrettelegge for fire prøvegjennomføringer i tråd med departementets føringer. Flere prøvegjennomføringer imøtekommer økende etterspørsel blant kandidater. Det er en prioritert oppgave for Kompetanse Norge å koordinere og veilede kandidater og prøvesteder for å sikre god og rettferdig gjennomføring av prøvene.

Ved prøvegjennomføringen i mai-juni 2018 oppstod det tekniske problemer som førte til at deler av prøvegjennomføringen måtte avlyses. Etter utbedring av systemet, gjennomførte Kompetanse Norge en utvidet prøveperiode fra 5. til 12. juni 2018. Tilsammen gjennomførte tilnærmet 15 000 kandidater minst én delprøve ved sommerens prøvegjennomføring.

Problemene med prøvegjennomføringen i mai-juni 2018 medførte også et spørsmål om økonomisk kompensasjon. Hittil har 50 prøvesteder bedt om kompensasjon, mot 220 prøvesteder som gjennomførte prøver i den utvidede prøveperioden.

For å sikre en stabil prøvegjennomføring framover, ble det satt i gang et omfattende optimaliseringsarbeid. Optimaliseringsarbeidet har gitt gode resultater, og tilbakemeldingene fra prøvestedene viste at prøvegjennomføring november-desember 2018 gikk svært bra. Forbedringsarbeidet fortsetter i 2019.

Kompetanse Norge jobber kontinuerlig med informasjonsformidling om prøver i norsk og samfunnskunnskap på våre nettsider, samt på e-post og telefon.

Prøve i samfunnskunnskap

Prøven er pr. i dag tilgjengelig på 30 språk, inkludert bokmål og nynorsk, og det er lest inn lydfiler til 12 av språkene.

I 2018 var det 17 629 kandidater som tok tilsammen 19 708 prøver i samfunnskunnskap. Beståttandelen var 84,4 prosent. Dette er 5,6 prosentpoeng lavere enn resultatmålet på 90 prosent. Beståttandelen når man ser kun på prøvene var 76 prosent. Det er stor variasjon i andel beståtte prøver mellom de ulike språkene. Dette kan henge sammen med utdanningsnivået i de nyankomnes opprinnelsesland. Andelen som tok prøven på norsk gikk opp fra 43,7 prosent i 2017 til 56,4 prosent i 2018. Dette kan ha sammenheng med endring i statsborgerloven og innføring av statsborgerprøven fra og med 1. januar 2017.

Nettressursen www.samfunnskunnskap.no er en nettside med innhold for 50 timer opplæring i samfunnskunnskap, og brukes av kandidater for å øve til prøven i samfunnskunnskap og statsborgerprøven. Nettsiden er i dag tilgjengelig på 24 språk, inkludert bokmål og nynorsk.

I mai og juni 2018 ble nettressursen utilgjengelig i korte perioder grunnet tekniske feil. I august ble nettressursen utsatt for ekstern påvirkning. Det ble innført tiltak for å øke sikkerheten, og nettressursen ble igjen åpnet i slutten av november 2018.

Statsborgerprøven

Statsborgerprøven ble lansert 1. januar 2017. Prøven er tilgjengelig på bokmål og nynorsk, og det er lest inn lydfiler på begge målformer. Prøven er ikke forankret i en læreplan slik som prøvene i norsk og samfunnskunnskap.

I 2018 var det 6367 kandidater som gjennomførte 7676 statsborgerprøver. Beståttandelen var 80,1 prosent. Når man ser kun på antall avlagte prøver var beståttandelen på 66,5 prosent. Det kan forklares med at de fleste kandidatene tar prøven flere ganger.

Styringsparametere

Tabell 3. Oversikt over styringsparametere fra Justis- og beredskapsdepartementet 2018

Styringsparametere fra Justis- og beredskapsdepartementet	Resultatkrav	Resultat
S 1 Andel deltakere som består prøve i samfunnskunnskap	R 1 90 prosent	R 1 84,4 prosent av kandidatene har bestått en samfunnskunnskapsprøve i løpet av 2018. Av totalt gjennomførte prøver var det en beståttandel på 76 prosent.
S 2 Andel deltakere med rett og plikt som oppnår nivå A2 eller høyere på norskprøve	R 2 70 prosent på skriftlig prøve; 90 prosent på muntlig prøve	R 2 På skriftlig prøve oppnådde 83 prosent nivå A2 eller høyere på delprøve i lytteforståelse, 73 prosent på delprøve i leseforståelse, 81 prosent på delprøve i skriftlig fremstilling. På muntlig prøve oppnådde 85 prosent nivå A2 eller høyere.
S 3 Kjennskap til- og etterspørsel etter prøvene i norsk og samfunnskunnskap	R 3 Arbeidsgivere er kjent med, og opplever at prøvene er relevante for de behovene de har	R 3 Se omtale under tabellen.
S 4 Antall lærere og ledere som deltar i etter- og videreutdanning pr. år	R 4 2 000 lærere og ledere deltar i etterutdanning R 5 Minst 100 lærere deltar i relevant videreutdanning	R 4 Om lag 3600 lærere og ledere har deltatt i etterutdanning. Tallet inkluderer etterutdanningskurs i regi av fylkesmannsembetene, Nasjonal lederkonferanse og modulkurs for lærere som underviser i 50 timer samfunnskunnskap. R 5 227 lærere har deltatt i relevant videreutdanning i 2018 (tallet kan inkludere lærere som underviser i grunnskolen for voksne i tillegg til lærere i norskopplæringen).

S 5 Andel lærere med formell kompetanse i relevante fag	R 6 Antall lærere som har tatt formell opplæring i 2018 i norsk som andrespråk	R 6 Kompetanse Norge har ikke tallgrunnlag til å besvare styringsparameteren.
S 6 Kommunenes planlegging og gjennomføring av opplæring i 50 timer samfunnskunnskap	R 7 Kompetanse Norge skal dokumentere og formidle god praksis	R 7 Dokumentering og formidling av god praksis har skjedd gjennom lederkonferansen, 4 modulkurs og facebook-gruppe.
S 7 Andel beboere i mottak som har gjennomført karriereveiledning	R 8 I mottak der tilbudet er etablert, skal samtlige beboere i målgruppen ha karriereveiledning	R 8 Karrieresenterne har rapportert at de i 2018 har gjennomført til sammen 752 individuelle veiledninger, 295 gruppeveiledninger, 10 informasjonsmøter og 83 andre aktiviteter. Andre aktiviteter er blant annet kurs, besøk på videregående skole, veiledning om realkompetansevurdering i VISKA.

R 3 Arbeidsgivere er kjent med, og opplever at prøvene er relevante for de behovene de har

Kompetanse Norge har jobbet med å øke bevisstheten rundt bruken av prøvene i arbeidslivet ved å bidra på høringsuttalelser, presentasjoner, kronikker og rapporter. Våren 2018 ferdigstilte vi rapporten «Arbeidsgivers kjennskap til og bruk av norskprøver for voksne innvandrere». Rapporten beskriver i hvor stor grad arbeidsgivere i Norge kjenner til og etterspør dokumentasjon på norskprøven for voksne innvandrere og andre eksisterende norskprøver for innvandrere.

Hovedresultatene viser blant annet at norskprøven ikke er mer kjent blant arbeidsgivere i Norge i 2017 enn i 2014. En høyere andel svarer at de ikke kjenner norskprøven i 2017 (89 prosent) enn i 2014 (85 prosent).

Oppdrag

O1 Utrede konsekvenser av kompetansekrav for lærere som underviser i norsk etter introduksjonsloven

Utredning av nærmere konsekvenser av å innføre et krav om norsk som andrespråk for alle lærere som underviser voksne innvandrere i norsk etter introduksjonsloven er gjennomført, og rapporten med Kompetanse Norges anbefalinger ble levert til Kunnskapsdepartementet 15. oktober 2018.

O2 Tilråding om kompetanseheving av lærere i regi Fylkesmennene og Norskkonferansen

Kompetanse Norge har gitt sin vurdering og tilråding om kompetanseheving av lærere i regi av Fylkesmennene, og det er besluttet at det fra 2019 innføres en ny, desentralisert modell for kompetanseutvikling for lærere og ledere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, i grunnskoleopplæring for voksne, og i videregående opplæring for voksne. Ordningen implementeres fra 2019.

Det er besluttet at Norskkonferansen og Nasjonal lederkonferanse skal arrangeres annethvert år fra og med 2020.

O3 Stipendordning for lærere i norskopplæringen

Kompetanse Norge har utarbeidet forslag til innretning for stipendordning for lærere som underviser voksne innvandrere i norsk. Forslaget ble oversendt Kunnskapsdepartementet 28. juni 2018. Ordningen vil etter planen bli iverksatt i 2019.

O4 Utvikle norskprøven til nivå C1, samt utvikle en vokabulartest

Kompetanse Norge ble i oppdragsbrev for 2018 bedt om å utvikle norskprøver opp til nivå C1 og plasseringstester.

I 2018 har Kompetanse Norge utarbeidet løsningsforslag til prøvens innhold, format og oppbygging. Lanseringsdato for prøven tidligst vil kunne bli i 2020, da vi i 2019 vil arbeide videre innholdsproduksjon, vurderingskriterier og beskrivelser for bestilling av teknisk løsning til prøven. Lærere med undervisnings- og vurderingskompetanse på C1-nivå vil kvalitetssikre arbeidet.

Kompetanse Norge ønsker ny prøveløsning for C1-prøven, og prosjekt for å kartlegge behovet for en ny prøveløsning er satt i gang.

Kompetanse Norge jobber med å utvikle forslag til en vokabulartest. Målet med vokabulartesten er at den skal kunne estimere kandidatens språknivå og være et verktøy for kandidatene til å finne riktig prøvenivå ved oppmelding til norskprøven. Verktøyet skal ligge på Kompetanse Norges hjemmeside.

Forslag til læreplan for nivå C1 ble utarbeidet av en ekstern arbeidsgruppe første halvår 2018. Forslaget bygger på Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, Det felles europeiske rammeverket for språk (2011), og tillegg til Rammeverket, Companion Volume with New Descriptors (CVND), publisert av Europarådet i februar 2018. Forslaget er vurdert av tre fagkonsulenter fra universitets- og høyskolesektoren. Forslag til læreplan for nivå C1 er sendt på offentlig høring 20. desember 2018 med høringsfrist 20. mars 2019.

O5 Omregne vurderingen B1 til karaktersystemet i videregående opplæring

Kompetanse Norge ble i oppdragsbrev for 2018 bedt om å regne om vurderingen B1 til karaktersystemet i videregående opplæring. Etter en samlet vurdering med eksterne fagmiljøer vurderer Kompetanse Norge at oppdraget mangler tilstrekkelig begrunnelse og at det bør behøvs- og riskoutredes nærmere.

O6 Vurdere behovet for endringer i læreplanen

Forslag til læreplan for nivå C1 er sendt på offentlig høring 20. desember 2018 med høringsfrist 20. mars 2019. Se omtale under O4.

Kompetanse Norge har i samråd med departementet vurdert at det ikke var hensiktsmessig å endre læreplanen i 2018 med bakgrunn i forsøkene med forberedende voksenopplæring, og at erfaringer derfra først vil komme senere. Oppdrag 07 om moduler for kvalifisering av nyankomne innvandrere bidro også til at det ble hensiktsmessig å ikke gjøre endringer i læreplanen i 2018.

O7 Moduler for kvalifisering av nyankomne

Kompetanse Norge og IMDi fikk i 2018 likelydende oppdrag med å utarbeide forslag til moduler for kvalifisering av ulike grupper nyankomne innvandrere. Oppdraget ble presisert i tillegg 1 til oppdragsbrev 2018. IMDi har hovedansvar for oppdraget. Oppdraget har hatt tre milepæler i 2018. Hovedmilepæl 1, en kort generell omtale av forslag til ordning med program/løp og moduler i introduksjonsprogrammet og forslag til

begrepsbruk, ble oversendt departementet som felles leveranse fra direktoratene 1. september 2018. Svar på hovedmølepæl 2, forslag til hvordan en helhetlig overordnet struktur for reguleringen av program/løp og moduler bør innrettes i ny introduksjonslov samt forslag til mulig tilpassing av opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, ble levert 1. november 2018. Svar på hovedmølepæl 3, innspill til store satsinger 2020, ble levert 29. oktober 2018. Oppdraget vil fortsette i 2019 og varer fram til 1. mai 2020.

O8 Oppfølging av kunnskapsoppsummering av undervisning og læring av et andrespråk – norskopplæring for voksne innvandrere

Høgskolen i Innlandet har utført oppdraget på vegne av Kompetanse Norge. Rapporten «Norskopplæring for voksne innvandrere – en kunnskapsoppsummering» ble oversendt Kunnskapsdepartementet 27. august 2018 og senere publisert på Kompetanse Norge sin nettside⁶.

Kompetanse Norge jobber fortløpende med oppfølging av forskningsbehov som er identifisert i kunnskapsoppsummeringen. Høsten 2018 ble det i samarbeid med IMDi planlagt et forskningsoppdrag om kvalitet i norskopplæringen for voksne innvandrere. Oppdraget vil omfatte undersøkelser av gode pedagogiske praksiser i norskopplæringen, med vekt på hvilke faktorer som er viktige for kvalitet i norskopplæring for voksne innvandrere. I tillegg til å belyse spørsmål om kvalitet i norskopplæringen generelt, skal oppdraget ha særlig vekt på arbeidsretting av norskopplæringen og på bruk av flerspråklighet i norskopplæringen. Forskningsoppdraget blir etter planen utlyst i februar 2019.

O9 Oppnådd kompetanse fremfor antall gjennomførte timer

Kompetanse Norge har utredet hvordan opplæringen i norsk og samfunnskunnskap kan endres slik at flere oppnår høyere språklige ferdigheter enn i dag gjennom opplæringen, og hvor målet er oppnådd kompetanse fremfor antall gjennomførte timer. Utredningen ble oversendt Kunnskapsdepartementet 31. oktober 2018. Supplerende datagrunnlag til Oppdrag O9 ble oversendt Kunnskapsdepartementet 11. januar 2019.

Rapporteringskrav

Prosentvis fordeling av andel kandidater som oppnår de ulike nivåene på delprøvene i avsluttende prøve i norsk.

Tabell 4. Fullstendig oversikt over gjennomførte norsksprøver i 2018, etter prøveperiode.

Vår 2018:

Prøveform	Antall*	B2**	B1**	A2**	A1**	Under A1**	Ikke vurdert**
Muntlig kommunikasjon	4423	11	30	46	13	0	-
Lytteforståelse	3175	20	28	40	11	0	-
Leseforståelse	3189	22	28	32	16	3	-
Skriftlig framstilling	3616	5	35	42	13	1	3
Sum delprøver	14403						
Antall unike kandidater	5903						

⁶ <https://www.kompetansenorge.no/statistikk-og-analyse/publikasjoner/norskopplaring-for-voksne-innvandrere---en-kunnskapsoppsummering/>

Sommer 2018:

Prøveform	Antall*	B2**	B1**	A2**	A1**	Under A1**	Ikke vurdert**
Muntlig kommunikasjon	12037	9	30	46	14	1	-
Lytteforståelse	9397	10	27	44	18	1	-
Leseforståelse	9383	7	25	41	25	3	-
Skriftlig framstilling	10061	4	30	47	17	2	0
Sum delprøver	40878						
Antall unike kandidater	14952						

Vinter 2018:

Prøveform	Antall*	B2**	B1**	A2**	A1**	Under A1**	Ikke vurdert**
Muntlig kommunikasjon	9269	10	30	45	15	1	-
Lytteforståelse	6572	16	32	34	18	1	-
Leseforståelse	6591	11	25	34	26	4	-
Skriftlig framstilling	6920	6	31	44	15	1	2
Sum delprøver	29352						
Antall unike kandidater	11641						

Hele 2018:

Prøveform	Antall*	B2**	B1**	A2**	A1**	Under A1**	Ikke vurdert**
Muntlig kommunikasjon	25729	10	30	45	14	1	-
Lytteforståelse	19144	14	29	40	17	1	-
Leseforståelse	19163	11	25	37	24	3	-
Skriftlig framstilling	20597	5	31	45	16	2	1
Sum delprøver	84633						
Antall unike kandidater	32136						

Kommentarer til tabell 4:

*Antall kandidater

**Prosentandel på nivå

3.6 Oppdrag fra KMD på digidel

Nettstedet Digidel.no med innhold ble i 2018 overført fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) til Kompetanse Norge. Det ble gjort seks tekniske oppdateringer. Nye Digidel.no er under utvikling og blir ferdig våren 2019. Digidel.no var ikke innmeldt i noen statistikkverktøy i 2018, men dette er nå i orden og oppslagsstatistikk for 2019 blir registrert.

Kompetanse Norge har avholdt to møter i redaksjonsgruppen for vedlikehold og utvikling av innhold og drift av nettstedet i tillegg til fortløpende kommunikasjon. Vi har også hatt to møter med referansegruppe/programkomité og seks møter med KMD om Digidel.no.

Kompetanse Norge har arrangert tre regionale samlinger for biblioteksektoren og frivilligheten som brukere av Digidel.no. Vi har også hatt to samarbeidsmøter og en samling med KS. I tillegg har vi avholdt fem kurs for eksterne kursholdere.

Av opplæringsressurser har vi i 2018 lagt inn en ny ressurs fra Skatteetaten samt en selvevaluering i digitale ferdigheter. Denne skal suppleres med Datatesten og e-læring i digitale ferdigheter våren 2019. Både de nevnte kartleggingsverktøyene og e-læringen utvikles av Kompetanse Norge, og det medfølger en veileder for opplæringstilbyderne slik at verktøyene enkelt kan tas i bruk.

I 2018 har ressursene på Digidel.no blitt oversatt til de fem største innvandrerspråkene i Norge da et stort flertall av Digihjelpen-brukerne er minoritetsspråklige. Disse språkpakkene vil publiseres i 2019. Samtidig som vi fortløpende legger ut og reviderer gode læringsressurser på grunnleggende nivå, vil Kompetanse Norge i samarbeid med redaksjonsgruppen vurdere å legge ut læringsressurser for de som har gode digitale ferdigheter.

Ett årsverk hos Kompetanse Norge lønnes med midlene øremerket Digidel.no. Av de resterende midlene, er omlag fem prosent brukt på eksterne konsulenter i forbindelse med oppdatering av nettstedet i 2018, ca. 45 prosent til oversettelser, mens halvparten av midlene er brukt til å avholde kurs og seminarer for brukere av Digidel.no.

4. Styling og kontroll i virksomheten

Overordnede vurdering av opplegget for styling og kontroll

Kompetanse Norge har flere systemer for styling og kontroll i virksomheten, blant annet innenfor mål- og resultatstyring, økonomistyring, anskaffelser, informasjonssikkerhet og helse, miljø og sikkerhet. Vi ser imidlertid et behov for å se systemene mer i sammenheng, og arbeider med å etablere et mer helhetlig system for styling og kontroll i virksomheten. I dette arbeidet er kultur- og kompetansebygging og forankring av systemene i organisasjonen sentralt.

Risikostyring

I 2018 har en prosjektgruppe i Kompetanse Norge gitt innspill og fått tilslutning til etablering av et helhetlig system for risikostyring. Systemet er basert på COSO⁷-rammeverket, og skal tilrettelegge for målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler. Kompetanse Norge er i gang med å etablere et system for helhetlig risikostyring.

Samfunnssikkerhet og beredskap

ROS-analyse

Arbeid med ny ROS-analyse ble påbegynt høsten 2018, og tiltak og oppfølging gjennomføres våren 2019. Tiltak som ble besluttet som følge av ROS-analysen fra 2016 er gjennomført i tråd med tidsplanen.

Kriseøvelse

Kompetanse Norge gjennomførte kriseøvelse i januar 2019, med godkjenning fra KD om utsettelse fra desember 2018. Øvelsen ble gjennomført som en skrivebordsøvelse med bistand fra Sikkerhetsledelse. Som del av øvelsen ble det trent på samhandling mellom Kompetanse Norge i Oslo og lokalt kontor i Tromsø. Temaet for øvelsen var en alvorlig hendelse som omfattet terrorhandling med skadde og drept medarbeidere. Evalueringen av øvelsen konkluderte med at virksomhetens ledelse er godt organisert gjennom struktur, planverk og personell i definerte roller. Ledelsen har god kapasitet til å kunne håndtere en alvorlig hendelse. Erfaringene fra øvelsen vil følges opp, og blant annet inkluderes i lederopplæringen.

Styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS)

Kompetanse Norge har i løpet av høsten revidert sitt styringssystem for informasjonssikkerhet og oppdatert rutineene for behandling av personopplysninger i tråd med det nye personvernregelverket. Vi arbeider kontinuerlig med forbedringer av rutiner og har som mål å styrke ansattes kompetanse i informasjonssikkerhet. Vi har informasjonssikkerhet som del av vår internopplæring.

Høsten 2018 har Kompetanse Norge gjennomført en helhetlig sikkerhetsanalyse for å kartlegge kontroller og identifisere sårbarheter knyttet til ikt-sikkerhet. Analysen viser at ikt-sikkerheten i Kompetanse Norge er tilfredsstillende, men at det er behov for ytterligere tiltak for å sikre et stabilt og oversiktlig ikt-miljø.

Digitaliseringsstrategi 2018-2020

På bakgrunn av blant annet Meld. St. 27 *Digital agenda for Norge* og Digitaliseringsrundskrivet har Kompetanse Norge etablert en digitaliseringsstrategi for 2018-2020. Strategien beskriver prinsipper for hvordan Kompetanse Norge skal utvikle sine tjenester, jobbe målrettet med styling og forretningsarkitektur, og hvordan

⁷ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

Kompetanse Norge skal bruke teknologi til å understøtte dette. Strategien beskriver prinsipper for å realisere våre interne digitaliseringsmål. Strategien vil bidra til at Kompetanse Norge jobber mer kostnadseffektivt og at vår tjenesteyting blir mer brukerorientert.

Tilsyn

Kompetanse Norge fører tilsyn med seks av de tilskuddsordningene som vi forvalter. I tillegg føres tilsyn med godkjenningsordningen for private tilbydere av opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Tilsynsrapportene legges ut på kompetansenorge.no.

I 2018 har vi gjennomført totalt 17 tilsyn som er fordelt slik: tre med godkjente studieforbund, ett med fellesorganet for nettskoler, ett med freds- og menneskerettighetsentre, ti tilsyn med 94 prosjekter i Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet, samt ett tilsyn med fylkesvise partnerskap for karriereveiledning. Det har vært tilsyn med én privat tilbyder av opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Av de ti tilsynene med Kompetansepluss har fire resultert i krav om tilbakebetaling, hvorav ett ble påklaget og oversendt for behandling i Kunnskapsdepartementet. Kompetanse Norge fikk medhold fra departementet og krav om tilbakebetaling er iverksatt. Ett av tilsynene som ble gjennomført i november 2018 var så omfattende at tilsynsrapporten først vil foreligge i 2019. Tilsynet omfattet 24 prosjekter.

Fire av de ti tilsynene med Kompetansepluss var skriftlige tilsyn, og seks var stedlige. Erfaringene fra de to første årene med skriftlige tilsyn gir grunnlag for å videreføre denne tilsynsformen i 2019.

Kompetanse Norge har videreført arbeidet med å utvikle tilsynsmetodikken, og dette har effektivisert tilsynsarbeidet og styrket kunnskapen om hvordan tilskuddene benyttes og hvordan ordningene fungerer i praksis. Effektiviseringsgevinsten hentes ut ved å videreutvikle rutine og øke kvaliteten i tilskuddsforvaltningen, og ved å gjennomføre flere tilsyn med samme ressursbruk. Erfaringer fra tilsyn formidles internt i møter med vår tilskuddsforvaltning for å sikre god informasjon til tilskuddsmottakere om regelverk og for å videreutvikle rapporteringsrutiner.

Lærlinger i statsforvaltningen

Kompetanse Norge har én lærling i ikt-servicefaget som startet hos oss høsten 2017 og planlegger å avlegge fagprøve høsten 2019. Vi har siden 2014 tatt inn én ny lærling hvert andre år i ikt-servicefaget.

I 2014 inngikk Kompetanse Norge et samarbeid med Meteorologisk institutt, Lånekassen og NUPI om lærlinger i kontor- og administrasjonsfaget. I 2014 tok vi inn to lærlinger, mens vi i 2015 og 2016 hadde én lærling pr. år. Sistnevnte valgte selv å avslutte læretiden og vi tok da imot en praksiselev. I 2017 valgte NUPI å avslutte samarbeidet om lærlinger i kontor- og administrasjonsfaget. Kompetanse Norge fortsatte samarbeidet med Meteorologisk institutt og Lånekassen. I 2017 ble det rekruttert to lærlinger og i 2018 én lærling. Det er planlagt avlagt fagprøve for disse tre i henholdsvis 2019 og 2020. Vi er godt fornøyd med samarbeidet med Meteorologisk institutt og Lånekassen.

Kompetanse Norge er knyttet til Opplæringskontoret for statlige virksomheter (OK Stat). Ut fra en kapasitetsvurdering i organisasjonen har vi ikke planer om å øke antall lærlinger i 2019.

Arbeidslivskriminalitet

Kompetanse Norge sikrer at leverandører følger lovverket for arbeidsmiljø mv. innenfor sitt område ved å kontraktsfeste forpliktelsen. Leverandørene følges opp både ved møter og det har også vært gjennomført hendelsesbasert kontraktsoppfølging for å sikre at ansattes lønns- og arbeidsvilkår ivaretas. DIFIs verktøy for egenrapportering har vært benyttet som utgangspunkt for kontraktsoppfølgingen.

Kompetanse Norge benytter statens fellesavtaler så langt det er mulig. Statens innkjøpscenter følger som avtaleeier opp lønns- og arbeidsvilkår i de enkelte kontraktene, mens Kompetanse Norge er kjent med og følger innkjøpscenterets rutine ved oppfølging av avrop.

Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i Kompetanse Norge

Kompetanse Norge har det siste året hatt en økning i antall ansatte på tolv personer. Økningen skyldes i all hovedsak flere oppgaver med kortsiktig finansiering. Veksten i porteføljen har medført behov for å øke bemanningen.

Kompetanse Norge har jevnt over hatt god søkning og godt kvalifiserte søkere til våre utlyste stillinger. Det var totalt 1177 søkere til våre stillinger og 33,5 prosent av disse var menn. Vi har en bevisst rekrutteringspolitikk hvor vi oppfordrer nyutdannede til å søke stillinger der det ikke er helt nødvendig med lang erfaring. 57 prosent av søkerne var under 40 år. Pr. 31. desember 2018 var gjennomsnittsalderen 46 år, det samme som i 2017.

Kompetanse Norge ser ingen motsetning mellom en god seniorpolitikk og rekruttering av yngre medarbeidere. Vi er opptatt av å beholde seniorer og å legge til rette for at de skal stå lenger i arbeid. Vi ansetter også pensjonerte ansatte på pensjonistvilkår i perioder hvor det er behov for deres kompetanse og ekstra arbeidskraft.

Tabell 5. Antall personer og produktive årsverk i Kompetanse Norge, 2017 og 2018

Ansettelsesvilkår	2017		2018	
	Antall personer pr. 31.12.17	Produktive årsverk 2017	Antall personer pr. 31.12.18	Produktive årsverk 2018
Fast ansatte	114		126	
Midlertidig ansatte	29		27	
Lærling	1,3		1,3	
Totalt antall ansatte	144,3		154,3	
Sum produktive årsverk totalt		119,2		124,2

Likestilling

Kvinneandelen i Kompetanse Norge er på 72,7 prosent i 2018 mot 71,4 prosent året før. Kompetanse Norge har gjennom flere år vært opptatt av å rekruttere flere menn for å få en jevnere kjønnsfordeling. Vi har samtidig erfart at det har vært en stor overvekt av kvinnelige søkere og at kvinnelige søkere ofte har vært best kvalifisert.

Tabell 6. Antall ansatte totalt, kvinner og menn, samt kjønnsandel i Kompetanse Norge, 2018

	Antall ansatte	Antall kvinner	Andel kvinner i prosent	Antall menn	Andel menn i prosent
Lederstillinger ⁸	19	11	57,9	8	42,1
Seniorrådgivere	93	75	80,6	18	19,4
Rådgivere	28	17	60,7	11	39,3
Konsulenter	13	9	69,2	4	30,8
Lærling	1,3	0	0	1,3	100,0
Total	154,3	112	72,7	42,3	27,3

Tabell 7. Gjennomsnittlig månedlig bruttolønn fordelt for kvinner og menn, 2018

	Årslønn i NOK	Månedslønn i NOK
Alle ansatte	619 211	50 065
Kvinner	617 033	49 320
Menn	625 018	52 052

Arbeidsmiljø

Vi gjennomførte vår årlige medarbeiderundersøkelse første halvdel 2018. Den viste gode resultater, og jevnt over stabilitet eller bedring på de fleste parametere sammenliknet med året før. Det fysiske arbeidsmiljøet er godt. For å forebygge muskel- og skjelettplager tilbyr vi ergonomisk arbeidsplassvurdering utført av bedriftshelsetjenesten, og energipauser med instruktør.

Inkluderingsdugnaden

Kompetanse Norge har i alle våre stillingsutlysninger oppfordret alle til å søke uten hensyn til alder, kjønn, funksjonshemming, nasjonalitet eller etnisk bakgrunn. Alle ledere blir opplyst om inkluderingsdugnaden i forbindelse med rekruttering.

Sykefravær og nærværarbeid

Vi er opptatt av å ha et så lavt sykefravær som mulig, og samarbeider tett med vernetjenesten om tiltak og oppfølging knyttet til sykefraværsoppfølging og nærværarbeid. Dette har gitt svært gode resultater, og sykefraværet i 2018 var på 3,6 prosent sammenliknet med 4,2 prosent i 2017. Vi er svært godt fornøyd med at vårt IA-mål på 95 prosent nærværspersent ble nådd i 2018, som i 2017.

⁸ Lederstillinger er definert som antall ansatte som utførte lederoppgaver pr. 31.12.2018 (inkluderer både faste og fungerende ledere).

5. Vurdering av framtidsutsikter

Den norske velferdsstaten er avhengig av en kompetent og produktiv arbeidsstyrke og høy sysselsettingsgrad. Kompetansepolitikken skal bidra til at flere kan delta i arbeidsmarkedet og er dermed en sentral del av grunnlaget for å opprettholde den fremtidige norske velferdsstaten. Årsakene til at noen står utenfor arbeidslivet er sammensatte. Kunnskap, teknologi og globale markeder utvikles og endres i et stadig raskere tempo. Denne utviklingen endrer vår hverdag og vårt arbeidsliv. Endringene i arbeidsmarkedet, kompetansebehov og -kravene som stilles til arbeidstakerne og virksomheter i både offentlig og privat sektor forandrer seg. Globalisering, det grønne skiftet og den teknologiske utviklingen med automatisering og digitalisering i arbeidslivet vil gi endrede arbeidsoppgaver for mange, og spesielt lavlønns- og lavkompetanseyrker ser ut til å være mest utsatt. Disse samfunnstrekkene utfordrer kompetansepolitikken. Utfordringsbildet er i vedvarende endring.

Flere utredninger som kan innvirke på utformingen av den fremtidige kompetansepolitikken pågår eller er nylig ferdigstilt. Kompetansebehovsutvalget, etter- og videreutdanningsutvalget, livsoppholdsutvalget, sysselsettingsutvalget og utvalget som vurderer videregående opplæring, er arbeider som vil sette sitt preg på utforming av ny politikk på feltet. Det er avgjørende at beslutningstakere får gode underlag for politikktutviklingen, men også at arbeids- og næringsliv ser konkret nytte og kan ta i bruk de anbefalingene og tiltakene utvalgene kommer med.

Regionreformen trer i kraft 1. januar 2020 og legger opp til at de nye folkevalgte regionene får et sterkere kompetansepolitisk ansvar og flere oppgaver innenfor integreringsfeltet⁹. Dette kan bidra til at den regionale politikken kan styrkes og utvikles. Det vil også kunne gi konsekvenser for både kompetanse- og integreringsfeltet på nasjonalt nivå. Flere spørsmål er fortsatt under utredning. Det er derfor for tidlig å si hvilke konkrete konsekvenser regionreformen vil gi.

Vår vurdering er at det venter store og viktige oppgaver innenfor kompetansefeltet på alle forvaltningsnivåer. Det avgjørende for å lykkes vil handle om evne til samhandling både nasjonalt og på tvers av sektorgrenser og forvaltningsnivåer. Det er vår vurdering at det beste verktøyet for slik samhandling og samordning er en tydelig rolle- og ansvarsdeling som er godt forankret.

Digitaliseringen vil ha stor betydning for oss i både offentlig og privat sektor, om enn i ulik grad. Digitalisering gir nye krav, muligheter og utfordringer til hvordan vi jobber og innretter våre tjenester og tilbud. Det er et mål at digitalisering både bidrar til at vi jobber mer kostnadseffektivt og blir mer brukerorientert. Digital kompetanse i befolkningen blir et stadig viktigere tema framover.

Regjeringens politiske plattform, Granavolden-erklæringen, uttrykker store forventninger til kompetansepolitikken gjennom kompetansereformen, inkluderingsdugnaden og integreringsstrategien. Blant annet vil regjeringen reformere norskopplæringen, med sterkere vekt på resultater og krav om oppnådd kompetanse, slik at alle får et godt grunnlag for læring og deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Det er vår vurdering at norskopplæring og prøvene i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere da vil få økt betydning.

⁹ Meld. St. 6 (2018–2019) *Oppgaver til nye regioner*

Som direktorat for kompetansepolitikk vil Kompetanse Norge ha en sentral faglig- og gjennomføringsrolle i kompetansepolitiske satsinger. Kompetanse Norge vil holde fast ved at gode løsninger vil fordre et sterkt kunnskapsgrunnlag og aktive samarbeidsrelasjoner med partene i arbeidslivet, næringslivet og næringsklynger, utdanningsinstitusjoner, utdanningstilbydere, forskning, innovasjon og samarbeidsparter i sivil samfunn og frivilligheten.

En fortsatt sterk vektlegging av betydningen av aktiv kompetansepolitikk vil ventelig medføre fortsatt økt oppgavetilfang i Kompetanse Norge. En økt portefølje vil fordre en kritisk gjennomgang av hvorvidt organisasjonen forvalter de virkemidler som kreves for å løse samfunnsoppdraget vårt og om virksomhetens egne rammer er tilstrekkelig robuste. Et sterkere virkemiddelapparat og løsninger som styrker den langsiktige finansieringen av oppgaveporteføljen, vil gjøre oss i enda bedre stand til å være den sentrale aktøren i arbeidet med nasjonal samhandling og samordning av kompetansepolitikken.

6. Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentarer

Kompetanse Norge er et direktorat underlagt Kunnskapsdepartementet. Virksomheten er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Kompetanse Norge skal bidra til en helhetlig utvikling av statens kompetansepolitikk. Virksomheten har kontorsteder i Oslo, Bergen og Tromsø.

Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til Kunnskapsdepartementet. Kompetanse Norge revideres av Riksrevisjonen. Revisjonsberetningen kan finnes på Kompetansenorge.no når den er offentlig tilgjengelig.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Kunnskapsdepartementet i Hovedinstruks for økonomiforvaltning. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Kompetanse Norges disponible bevilgninger, samt regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Tabell 8. Nøkkeltall 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Samlet tildeling i kr. post 01-99	742 122	825 968	914 969	953 806
Samlet tildeling i kr. post 60-76	599 890	658 371	685 071	687 979
Samlet tildeling i kr. post 01-29	142 232	167 597	229 898	265 827
Utnyttelsesgrad post 01-29	91,6 %	89,3 %	89,7 %	88,9 %
Antall produktive årsverk	92,7	96,4	119,2	124,2
Driftsutgifter	105 887	124 487	163 510	183 426
Lønnsandel driftsutgifter	65,3 %	61,2 %	65,5 %	64,0 %

Virksomheten har fått flere nye oppdrag og prosjekter i 2018, og organisasjonen er i sterk vekst.

Samlet tildeling under post 1-29 har økt med 35,929 mill. kroner, som i all hovedsak er kortsiktig finansiering. Veksten i porteføljen har medført behov for å øke bemanningen. Antall produktive årsverk har økt med 5, og utgifter til faste og midlertidige stillinger har økt med 6,5 mill. kroner. Dette forklarer i hovedsak økningen i utgifter til lønn som fremkommer i *note 2 Utbetalinger til lønn*. Økningen i antall årsverk fra 2015 frem til nå har medført behov for flere arbeidsplasser. Lokalene i Oslo er utvidet og bygget om. Kunnskapsdepartementet hadde en gjennomgang av sine underliggende etater i 2017, og i denne prosessen ble det bestemt at Kompetanse Norge skal ha et kontorsted i Tromsø. Dette kontoret ble åpnet i januar 2018. Dette forklarer økningen i utgifter tilknyttet bygg som fremkommer i *note 3 Andre utbetalinger til drift*.

Kompetanse Norge har vært vertsorganisasjon og har hatt regnskapsføreransvar for Nordisk nettverk for voksnes læring i en periode på åtte år, og oppdraget ble avsluttet ved utgangen av 2017. Dette forklarer reduksjonen i tilskudd fra organisasjoner og stiftelser som fremkommer i *note 1 Innbetalinger fra drift*.

Utgifter til investeringer på 2,026 mill. kroner som fremkommer i *note 5 Utbetalinger til investeringer og kjøp av aksjer* er knyttet til lisenser og utskifting av IT infrastruktur og IT utstyr.

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten viser at Tilfeldige inntekter (Statskonto 530929) har økt med om lag 0,5 mill. kroner. Beløpet skriver seg fra krav om tilbakebetaling av tilskudd etter tilsyn.

Disponible bevilgninger

Kapittel 0257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet post 70 tilskudd viser et mindreforbruk på 144,194 mill. kroner. Det fremgår av note B at denne posten er merket med stikkordet «*kan overføres*» i statsbudsjettet. Perioden opplæringen kan gjennomføres i strekker seg vanligvis over et og et halvt år. Det utbetales en rate ved registrering av deltagere og en rate etter at sluttrapporteringen er kontrollert. Dette innebærer at en andel av årets tilsagn om tilskudd overføres til utbetaling påfølgende år. Andelen overførte midler til 2019 i forhold til samlet tildeling er økt med 10,4 prosent sammenlignet med overføringen til 2018.

Kapittel 292 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere viser et samlet mindreforbruk på 11,045 mill. kroner. Teknisk løsning for gjennomføring av norsk og samfunnskunnskapsprøven for innvandrere før sommeren var ustabil og førte til problemer i gjennomføringen av prøvene før sommeren. Dette medførte en økning i utgifter for prøvestedene, og det ble satt av 3,5 mill. kroner til dekning av mulige kompensasjonskrav. Usikkerhet knyttet til utbetaling av kompensasjonskrav i 2018, omdisponering av ressurser for å følge opp leverandøren av løsningen og stans i utviklingsarbeidet har medført betydelig faseforskyvning av utgifter på dette kapitlet.

Prosjekt nummer 90046 Kartleggingsverktøy og nettbasert opplæringstilbud grunnleggende ferdigheter viser et mindreforbruk på 1,658 mill. kroner. Kompetanse Norge har kontrakt med en leverandør hvor Kompetanse Norge vurderer at leveransen ikke er i tråd med kontrakten og betalingen er holdt tilbake i påvente av en løsning.

Prosjekt nummer 90405 Utvikle norskprøver på nivå C1 viser et mindreforbruk på 1,901 mill. kroner. Problemer knyttet til den tekniske prøveplattformen ved gjennomføringen av norskprøver som er beskrevet over, har medført at Kompetanse Norge ønsker å redusere risiko ved å legge denne prøven på en annen teknisk plattform. Dette har forsinket prosessen og det har oppstått faseforskyvning av utgifter.

Prosjekt nummer 90021 Videreutdanningstilbud i digital kompetanse er i sin helhet tilskuddsmidler etter søknad. Midlene er bundet i vedtak, og utbetales i rater. Siste rate utbetales ved sluttrapportering hvor fristen er satt til 31. desember 2020.

Prosjekt nummer 90431 Nasjonal digital karriereveiledningstjeneste viser et mindreforbruk på 8,210 mill. kroner. Prosjektet har hatt en omfattende planleggings- og etableringsfase. Prosjektet vil ha store kostnader til teknisk utvikling og implementering i 2019.

Gina Lund
direktør

6.2 Prinsippnote

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

6.2.1 Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

6.2.2 Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen.

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

6.3 Årsregnskap 2018

Bevilgningsrapportering

Note A

Note B

Artskontorapportering

Note 1 Innbetalinger

Note 2 Lønn

Note 3 Andre driftsutgifter

Note 4 Finansinntekter og -utgifter

Note 5 Utbetaling til investeringer

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Note 8 Sammenheng mellom avregning til statskassen og mellomværende med statskassen

Note 9 Oversikt over kapittel 0258 post 21 pr. prosjekt

Årsregnskapet med noter sendes som vedlegg til denne årsrapporten.

7. Oversikt over foredrag, publiserte artikler og annen formidlingsaktivitet

7.1 Foredrag og innlegg 2018

Tabell 9. Oversikt over foredrag og innlegg holdt av Kompetanse Norge i 2018. Oversikten er ikke er uttømmende.

Arrangør	Tema for innlegg/foredrag	Arrangement
Adults Learning Mathematics: International Research Forum	«Managing Money» - presentasjon om Erasmus+ prosjektet og Kompetanse Norges rolle og ressurser	Konferanse: ALM25
Akershus fylkeskommune	Kompetanse for framtiden	Lansering av KBU rapport
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening, Handel og Kontor i Norge og Kompetansefondet HK-AAF	Hvorfor satse på kompetanse? Kompetansebehov.	Konferanse: Kart og kompetanse
Arbeidslivssenteret i Trøndelag og Senter for seniorpolitikk	Kompetansebehov og læring	Konferanse: Still crazy after all these years
DIKU	Presentasjon av VISKA-prosjektet	Seminar om Erasmus+
Drammen Voksenopplæring	Voksenlærerkompetansen	Lærere i voksenopplæring
EACEA	Presentasjon av VISKA-prosjektet	Cluster Conference for Erasmus+
European Basic Skills Network	"Presentation of self-assessment tools and self-evaluations"	EBSN Annual conference, Berlin
European Distance and Education Network	"Introducing Accessible Self-Assessments and Self-Evaluations in Basic Skills to Reach Out to a Wider Population – Combining the Micro and Macro Level"	EDEN Annual conference, Genova
European Educational Research Assosiation	"Inclusion Or Exclusion - Applying Results From Digital Literacy Studies To Adult Education In Norway"	Konferanse: EERA 2018, Bolzano, Italia
Fleksibel Utdanning Norge	Jubileumstale fra Kompetanse Norge	Jubileumsarrangement for Fleksibel utdanning Norge
Folkeuniversitetet	Kvinner og livslang læring	Markering av kvinnedagen
Folkeuniversitetet	Kompetansepolitikk	Ledersamling
Fylkesmannen i Hordaland	«Opplæring innen kriminalomsorgen – Framtidens kompetansebehov»	Lansering av KBU rapport
IKVO	Forberedende voksenopplæring	Konferanse: Voksenopplæring i endring og utvikling
Kommunenenes sentralforbund	Inkludering i arbeidslivet	KS landsstyremøte
Kompetanse Norge	«Helhet i kompetansepolitikken» og	Nasjonal lederkonferanse 2018

	"IKT i voksenopplæringen - Resultater fra en kartlegging"	
Kompetanse Norge	"Om Kompetanse Norges prosjekter angående nettbasert opplæring"	Workshop om nettbasert undervisning i voksenopplæringen
Kompetanse Norge	Demo i e-læring i lesing, presentasjon og stand	Regionale samlinger FVO, 28. februar, 6. og 8. mars 2018
Kompetanse Norge	E-læring i lesing	Ledersamling FVO
Kompetanse Norge	Nettbasert opplæring - presentasjoner om metoder, modeller og ressurser	Workshop
Kompetanse Norge	Opplæring i grunnleggende digitale ferdigheter - bibliotekene og frivillig sektor	Regionale samlinger, 26. september, 14. og 22. november 2018
Kompetanse Norge	Digitalisering i velferdsetatene	Erfaringsseminar med andre statlige virksomheter
Kompetanse Norge	Karriereveiledning	Fagsamling
Kompetanse Norge	Kompetansepolitisk strategi	Svensk delegasjon fra Arbetsmarknadspolitiska utredningen og Tilväxtverket
Kompetanse Norge	Norwegian strategy for skills policy	De islandske partene i arbeidslivet
Kompetanse Norge	Norwegian strategy for skills policy	Italiensk delegasjon myndigheter, partene i arbeidslivet og utdanningstilbydere
Kompetanse Norge	Norwegian strategy for skills policy	Skills development Scotland, department for workbased learning
Kompetanse Norge	Kompetansepolitisk strategi	Svensk LO
Kompetanse Norge	VPL in Norway	Studiebesøk fra Slovenia og Estland
Kompetanse Norge	Norskopplæring og Realkompetansevurdering i Norge	Delegasjon fra det svenske utdanningsministeriet
Kompetanse Norge og Folkeuniversitetet i Asker	Læringsteknologi	Workshop i forbindelse med forarbeid til kurs til private tilbydere.
Kompetanseforum Trøndelag	Karriereveiledning og kompetansepolitikk	Møter med nærings- og utdanningspolitikere
Kriminalomsorgsdirektoratet og Kriminalomsorgens utdanningssenter	Kompetansebehov og læring	Konferanse om aktivisering av innsatte
Kunnskapsdepartementet	Fremtidig nordisk utdanningssamarbeid	Seminar om fremtidig nordisk utdanningssamarbeid
Kunnskapsdepartementet	Kompetansepolitikk	Avslutning for AIK
Kunnskapsdepartementet	Digitalisering	Konsernlederlunsj
Kunnskapsdepartementet	Arbeidslivets behov for digital kompetanse, oppsummering partssammensatt arbeidsgruppe	Workshop om ny kompetansereform
Landsorganisasjonen	Nasjonal kompetansepolitisk strategi	LOs utdanningskonferanse

Landsorganisasjonen og Virke	Nasjonal kompetansepolitisk strategi – veien videre	LO og Virkes samarbeidskonferanse
Livsoppholdsutvalget	Forberedende voksenopplæring	Kunnskapsdepartementet: Innspillseminar
Nasjonalt fagskoleråd	Hagen-utvalgets rapport	Møte i Nasjonalt fagskoleråd
Nordic Educational Research Association og Universitetet i Oslo	"Exploring how teachers experience the use of ICT in primary and secondary education for adults"	Konferanse - NERA 2018
Nordisk nettverk for voksnes læring	Kompetansepolitikk	Norden-EU møte
Nordiskt Nätverk för Vuxnas Lärande (NVL)	«PIAAC - The Norwegian approach»	Møte med Education and Training Service Centre (ETSC) i Reykjavik
Norsk Post- og kommunikasjonsforbund, Postkom	Realkompetansevurdering og kompetansekartlegging	Seminar for studieledere
NVL-nettverk for grunnleggende ferdigheter	NVL-nettverk for grunnleggende ferdigheter	Møte med Education and Training Service Centre (ETSC) i Reykjavik
OEB Learning Technologies Europe	"21st Century Skills and Adult Learners: Preparing for Societies that Never Stand Still"	OEB - Online Educa Berlin
Partnerforum Universitetet i Oslo	Forvaltningen før og nå – kompetansepolitikk	Møte i Partnerforum
Rogaland fylkeskommune	Kompetansepolitikk og karriereveiledning	Vaksenopplæringskonferansen i Rogaland
Språkrådet	Flerspråklige arbeidsplasser og norskopplæring	Språkdagen
Stortinget	Presentere Kompetanse Norge	Møte med UF-komiteen på Stortinget
Tilväxtverket, Näringsdepartementet, Arbetsförmedlingen, Sveriges kommuner och landsting, Reglab, Region Sörmland, Västra Götalandsregionen	Norsk kompetansepolitisk strategi	Kompetensförsörjningsdagarna
Universitetet i Bergen	Lifelong learning in a national context	Konferanse med European Universities Continuing Education Network
Universitetet i Sørøst-Norge	Flerkulturell karriereveiledning	Workshop
Vestfold fylkeskommune	Opplæring innen kriminalomsorgen – Framtidens kompetansebehov	Lansering av KBU rapport
VID vitenskapelige høyskole	Opplæring av voksne	Videreutdanning for opplæringsansvarlige

7.2 Publiserte artikler 2018

Vi publiserte 59 nyhetssaker på kompetansenorge.no i 2018.

7.3 Arrangementer og kurs 2018

Tabell 10. Oversikt over arrangement og kurs holdt av Kompetanse Norge i 2018.

Oversikten er ikke er uttømmende.

Kurs	Sted	Deltakere
Byråkratskolen	Gardermoen	125
Erfaringssamling	Oslo	15
Erfaringssamling DOT	Oslo	20
Erfaringssamling om karriereveiledning i mottak	Oslo	22
Erfaringssamlinger for karriereveiledere og Nav veiledere, 2 samlinger	Oslo	20 på hver
Etterutdanningskurs i samfunnskunnskap modul 1	Gardermoen	63
Etterutdanningskurs i samfunnskunnskap modul 2	Gardermoen	64
Etterutdanningskurs i samfunnskunnskap modul 3	Gardermoen	78
Etterutdanningskurs i samfunnskunnskap modul 3	Gardermoen	43
Etterutdanningskurs i samfunnskunnskap: Demokrati og deltakelse	Oslo	46
Fagsamling for karrieresentrene	Tromsø	175
Fagsamling om opplæring for innvandrere med liten eller ingen skolegang	Sandefjord	200
Kick-off Vurdering for læring i FVO	Kristiansand	69
Kompetansefrokost - 2018 Yrkesfagenes år – også for voksne?	Tromsø	26
Kompetansefrokost med kunnskapsminister Jan Tore Sanner	Oslo	126
Kompetansefrokost: Fra innsiden om utsiden	Oslo	72
Kompetansefrokost: Realkompetansevurdering - er vi på rett vei?	Oslo	101
Kompetansefrokost: Framtidens kompetansebehov	Oslo	108
Kompetansepluss samling	Bodø	18
Kompetansepluss samling	Oslo	80
Kompetansepluss samling	Stavanger	34
Kompetansepluss samling	Trondheim	40
Kurs i PAD for nybegynnere	Bergen	8
Kurs i PAD for nybegynnere	Trondheim	11
Kurs i PAD for nybegynnere	Tromsø	4
Kurs i PAD for viderekommende	Bergen	15
Kurs i PAD for viderekommende	Trondheim	14
Kurs i PAD for viderekommende	Tromsø	5
Ledersamling	Gardermoen	48
Ledersamling FVO november 2018	Gardermoen	56
Nasjonale konferanse for FVO 2018	Gardermoen	167
Nasjonale lederkonferanse 2018	Gardermoen	341
Nasjonalt fagskoleråd: Attraktive fagskoler - fra ord til handling	Oslo	112
Nasjonalt fagskoleråd: Fagskoleseminar; Nasjonal klagenemnd for fagskolesaker	Oslo	40
Nasjonalt forum for karriereveiledning	Oslo	19

OVERSIKT OVER FOREDRAG, PUBLISERTE ARTIKLER OG ANNEN
FORMIDLINGSAKTIVITET | 46 | KAP 7

Nasjonalt forum for karriereveiledning	Oslo	11
Nasjonalt toppmøte om kompetansereformen	Bergen	100
Opplæringsseminar om Dynamisk ordblindetest (DOT)	Oslo	21
Regional innspillskonferanse om kompetansereformen	Gjøvik	70
Regional innspillskonferanse om kompetansereformen	Kristiansand	55
Regional innspillskonferanse om kompetansereformen	Mo i Rana	49
Regional innspillskonferanse om kompetansereformen	Stavanger	59
Regional innspillskonferanse om kompetansereformen	Tromsø	51
Regionale konferanser for FVO	Oslo	121
Regionale konferanser for FVO Stavanger	Stavanger	164
Regionale konferanser for FVO Trondheim	Trondheim	85
Samling for karrieresenterlederne	Oslo	20
Samling for partnerskapskoordinatorene	Oslo	12
Sensorsamling for Norskprøven - alle nivåer	Oslo	87
Sensorsamling for Norskprøvene på nivå B1-B2, med vekt på nivå B2	Oslo	27
Tjenesteledernetverk for karriereveiledning, kompetansekartlegging og integreringsmottak, 3 nettverk	Larvik, Bodø og Steinkjer	60 på hver
Vurderingsseminar i norsk tegnspråk	Oslo	29
Workshop om nettbasert undervisning	Gardermoen	161

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2018

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindreutgift
0254	Tilskudd til voksenopplæring	70	Tilskudd til studieforbund	A	208 478 000	208 478 001	-1
0254	Tilskudd til voksenopplæring	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	A	13 473 000	13 473 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentr	70	Senter for studier av holocaust og livssynsminoriteter	A	34 680 000	34 680 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentr	71	Falstadsenteret	A	20 090 000	20 090 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentr	72	Stiftelsen Arkivet	A	15 563 000	15 563 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentr	73	Nansen fredssenter	A	7 377 000	7 377 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentr	74	Narviksenteret	A	7 499 000	7 499 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentr	75	Det europeiske Wergelandssenteret	A	500 000	500 000	0
0255	Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentr	76	Raftostiftelsen	A	5 265 000	5 265 000	0
0256	Kompetanse Norge	01	Driftsutgifter	A, B	65 279 000	62 566 128	2 712 872
0256	Kompetanse Norge	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	9 355 000	7 550 506	1 804 494
0257	Kompetansepluss	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	6 592 000	4 667 255	1 924 745
0257	Kompetansepluss	70	Tilskudd	A, B	338 969 000	194 774 907	144 194 093
0258	Tiltak for livslang læring	21	Spesielle driftsutgifter	A, B, 9	88 210 000	69 342 015	18 867 985
0258	Tiltak for livslang læring	60	Tilskudd til karriereveiledning	A	33 585 000	33 584 992	8
0200	Kunnskapsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	5 242 000	4 211 670	1 030 330
0291	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandr	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	1 653 000	819 151	833 849
0291	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandr	73	Tilskudd	A	2 500 000	2 500 000	0
0292	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for v	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	49 787 000	40 306 887	9 480 113
0292	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for v	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	A, B	33 509 000	31 943 669	1 565 331
0541	IKT- politikk	22	Samordning av IKT politikken	A	1 500 000	1 514 805	-14 805
0601	Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	2 000 000	1 948 858	51 142
0605	Arbeids- og velferdsetaten	01	Driftsutgifter	A	2 700 000	2 700 000	0
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	10 569 596	
<i>Sum utgiftsført</i>					953 806 000	781 925 440	182 450 156
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3256	Inntekter ved oppdrag	01		A, B	7 976 000	6 524 549	-1 451 451
3256	Salgsinntekter	02		A, B	360 000	641 607	281 607
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	4 752 946	
5700	Arbeidsgiveravgift	72			0	14 293 734	
<i>Sum inntektsført</i>					8 336 000	26 212 836	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						755 712 604	
Kapitalkontoer							
60073901	Norges Bank KK /innbetalinger					22 290 643	
60073902	Norges Bank KK/utbetalinger					-775 091 383	
702831	Endring i mellomværende med statskassen					-2 911 864	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					31.12.2018	31.12.2017	Endring
702831	Mellomværende med statskassen				-11 685 843	-8 773 979	-2 911 864

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
025470		208 478 000	208 478 000
025473		13 473 000	13 473 000
025570		34 680 000	34 680 000
025571		20 090 000	20 090 000
025572		15 563 000	15 563 000
025573		7 377 000	7 377 000
025574		7 499 000	7 499 000
025575		500 000	500 000
025576		5 265 000	5 265 000
025601	2 938 000	62 341 000	65 279 000
025621	1 009 000	8 346 000	9 355 000
025721	734 000	5 858 000	6 592 000
025770	182 624 000	156 345 000	338 969 000
025821		88 210 000	88 210 000
025860		33 585 000	33 585 000
020021		5 242 000	5 242 000
029121	653 000	1 000 000	1 653 000
029173		2 500 000	2 500 000
029221	5 262 000	44 525 000	49 787 000
029222	1 242 000	32 267 000	33 509 000
054122		1 500 000	1 500 000
060121		2 000 000	2 000 000
060501		2 700 000	2 700 000
325601		7 976 000	7 976 000
325602		360 000	360 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
25 601		2 712 872		2 712 872	281 607			2 994 479	3 117 050	2 994 479
25 621		1 804 990		1 804 990	-1 451 451			353 538	417 300	353 538
25 721	"kan overføres"	1 924 745		1 924 745	Ikke aktuell			1 924 745	1 924 745	1 924 745
25 770	"kan overføres"	144 194 093		144 194 093	Ikke aktuell			144 194 093	144 194 093	144 194 093
25 821		18 867 985	-1 810 695	17 057 290	Ikke aktuell			17 057 290	17 057 290	17 057 290
20 021		1 030 330		1 030 330	Ikke aktuell	Ikke aktuell		1 030 330	262 100	262 100
29 121		833 849		833 849	Ikke aktuell	Ikke aktuell		833 849	833 849	833 849
29 221	"kan overføres"	9 480 384		9 480 384	Ikke aktuell	Ikke aktuell		9 480 384	9 480 384	9 480 384
29 222		1 565 331		1 565 331	Ikke aktuell	Ikke aktuell		1 565 331	1 613 350	1 565 331
60 121	"mottatte belastningsfullmakter"	51 142		51 142	Ikke aktuell	Ikke aktuell		Ikke aktuell	0	0

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018

	Note	2018	2017
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	6 508 942	18 049 941
Salgs- og leieinnbetalinger	1	650 702	1 024 054
Andre innbetalinger	1	1 882	6 292
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		7 161 527	19 080 288
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	117 364 052	107 138 987
Andre utbetalinger til drift	3	66 062 110	56 370 948
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		183 426 162	163 509 935
Netto rapporterte driftsutgifter		176 264 635	144 429 647
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	4 629	458
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		4 629	458
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	2 026 074	1 504 067
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	7 350	8 818
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		2 033 424	1 512 885
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 028 795	1 512 427
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	4 566 224	4 067 076
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		4 566 224	4 067 076
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	585 896 257	547 465 037
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		585 896 257	547 465 037
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		186 722	170 630
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		14 293 734	12 968 300
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		10 569 596	8 522 195
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-3 910 860	-4 616 735
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		755 712 604	684 723 300

Oversikt over mellomværende med statskassen **

Eiendeler og gjeld	2018	2017
Fordringer	58 258	115 500
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-4 613 483	-4 035 213
Skyldige offentlige avgifter	-45 404	-71 044
Annen gjeld	-7 085 214	-4 783 222
Sum mellomværende med statskassen	8	-8 773 979

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra EU	4 879 532	5 022 367
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	1 629 411	13 027 574
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	6 508 942	18 049 941
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Veiledning/honorarer	0	4 365
Tilfeldige inntekter (post 01, 02)	0	1 443
Konferanser	613 110	867 793
Refusjoner	37 592	150 454
Sum salgs- og leieinnbetalinger	650 702	1 024 054
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	1 882	6 292
Sum andre innbetalinger	1 882	6 292
Sum innbetalinger fra drift	7 161 527	19 080 288

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	85 850 742	78 840 168
Arbeidsgiveravgift	14 293 734	12 968 300
Pensjonsutgifter*	9 551 276	9 090 531
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2 730 640	-2 497 452
Andre ytelser	10 398 939	8 737 440
Sum utbetalinger til lønn	117 364 052	107 138 987
Antall årsverk:	124,2	119,2

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	9 656 187	7 658 612
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	3 558 262	335 011
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 954 029	2 363 947
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	718
Mindre utstysanskaffelser	1 190 705	2 322 161
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 170 538	2 601 937
Kjøp av fremmede tjenester	26 567 499	23 896 620
Reiser og diett	5 404 550	4 305 624
Øvrige driftsutgifter	13 560 342	12 886 318
Sum andre utbetalinger til drift	66 062 110	56 370 948

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	4 629	458
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	4 629	458

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	7 350	8 818
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	7 350	8 818

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	252 549	1 452 707
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 773 525	51 360
Sum utbetaling til investeringer	2 026 074	1 504 067

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2018	31.12.2017
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	4 566 224	4 067 076
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	4 566 224	4 067 076

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2018	31.12.2017
Tilskudd til kommuner	12 031 980	15 022 600
Tilskudd til fylkeskommuner	44 111 815	11 038 605
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	122 931 470	91 590 297
Tilskudd til finansielle foretak	280 800	1 185 000
Stipender	15 000	509 000
Tilskudd til ideelle organisasjoner	388 733 238	375 166 667
Tilskudd til statsforvaltningen	13 947 936	43 471 210
Tilskudd til utlandet	3 844 018	9 481 658
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	585 896 257	547 465 037

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	457 874	0	457 874
Andre fordringer	60 419	58 258	2 161
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	518 293	58 258	460 035
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 215 196	0	-1 215 196
Skyldig skattetrekk	-4 613 483	-4 613 483	0
Skyldige offentlige avgifter	-57 838	-45 404	-12 434
Annen kortsiktig gjeld	-7 087 375	-7 085 214	-2 161
<i>Sum</i>	-12 973 893	-11 744 101	-1 229 792
Sum	-12 455 599	-11 685 843	-769 756

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

						Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet		
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2018							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Ved utfylling av note 8, del B skal tall fra selskapets siste avlagte årsregnskap benyttes. Det vil forekomme at selskap som virksomheten har eierandeler i ikke har offentliggjort sitt årsresultat før virksomhetens frist for oversendelse av årsrapport med tilhørende årsregnskap (så snart det foreligger og innen 15. mars). Ved utfylling av noten kan dere benytte tall fra selskapets årsregnskap for året før. Om det ikke benyttes regnskapstall fra siste år bør dette opplyses om i noten.

Note 9 Kapittel 258 post 21 per prosjekt

Prosjektnumm	Prosjektnavn	Tildeling 2018	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindreutgift
90461	Utvikling og spredning av metoder for voksnes læring	4 650 000	4 551 998	98 002
90411	Utvikling av kunnskapsgrunnlaget	8 710 000	8 710 685	-685
90442	Kompetanseutvikling tillitsvalgte	1 500 000	1 501 194	-1 194
90479	Kompetanseutvikling voksenlærere	5 000 000	4 745 755	254 245
90456	Master i karriereveiledning	1 000 000	1 000 000	0
90046	Kartleggingsverktøy - voksnes ferdigheter	10 500 000	8 842 248	1 657 752
90400	Selvregistrering av kompetanse i mottak	1 000 000	575 240	424 761
90401	Modulstrukturert forberedende voksenopplæring	15 800 000	16 146 700	-346 700
90415	Universiell utforming digitale læremidler	2 000 000	1 600 000	400 000
90481	Kompetansebehovsutvalget	6 200 000	5 712 195	487 805
90317	Karrieresenter stimuleringsmidler	0	0	0
90416	VISKA	1 000 000	999 358	642
90479	Fagseminar kompetanseutvikling for lærere	0	0	0
90426	Rekommandasjon om realkompetansevurdering	0	0	0
90473	Gjennomgang og kontroll av tilskuddet til studieforbund	0	0	0
90021	Marked etter- og videreutdanning	0	0	0
90405	Utvikle norskprøve C1	2 000 000	98 843	1 901 157
90312	Kvalitetsrammeverk for karriereveiledning	1 000 000	999 860	140
90021	Forstudie om avkastning av kompetanseinvesteringer	500 000	198 825	301 175
90021	Videreutdanningstilbud i digital kompetanse	10 350 000	5 221 023	5 128 977
90431	Digital karriereveiledningstjeneste	12 000 000	3 790 297	8 209 703
90418	Etter- og videreutdanningsutvalget	5 000 000	4 647 794	352 206
Sum		88 210 000	69 342 014	18 867 986

KOMPETANSE NORGE

Org. nr.: 974788985

Riksrevisjonens beretning

Til Kompetanse Norge

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Kompetanse Norges årsregnskap for 2018. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 755 712 604,- kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Kompetanse Norges årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2018 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2018, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forholdene vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2018. Disse forholdene har vi håndtert gjennom revisjonen og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt når det gjelder disse forholdene.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den

Øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgje en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen og informerer det overordnede departementet, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 30.04.2019

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Bernt Nordmark
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur